

PROGRAM ROZWOJU GMINY KURYŁÓWKA NA LATA 2021–2027

WRZESIEŃ 2024

Spis treści

Wykaz stosowanych skrótów	2
Wstęp	3
1. Charakterystyka Gminy Kuryłówka.....	4
2. Gmina Kuryłówka w OSI krajowych i regionalnych.....	6
3. System realizacji Programu Rozwoju	9
4. Spójność ze Strategią Ponadlokalną LOF	11
4.1. Analiza SWOT	11
4.2. Wizja Rozwoju	13
4.3. Obszary strategiczne i cele operacyjne	13
4.4. Kierunki działań	15
5. Zrównoważona mobilność na terenie Gminy Kuryłówka	20
6. Przedsięwzięcia indywidualne Gminy Kuryłówka	27
7. Spójność z celami polityki europejskiej, krajowej i regionalnej	35
8. Ramy finansowe i źródła finansowania	36
9. Partycypacja społeczna w Programie Rozwoju	37
Spis rysunków	39
Spis map	39
Spis tabel	39

Wykaz stosowanych skrótów

ASF – Afrykański pomór świń

CO – Cel operacyjny

COVID – choroba zakaźna wywoływana przez wirusa SARS-CoV-2

CP – Cel Polityki

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

EOG – Europejski Obszar Gospodarczy

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

JST – jednostki samorządu terytorialnego

KGW – Koło Gospodyń Wiejskich

KPO – Krajowy Plan Odbudowy

KRS – Krajowy Rejestr Sądowy

LOF – Leżajski Obszar Funkcjonalny

OF – Obszar Funkcjonalny

OSI – Obszar Strategicznej Interwencji

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

OZE – odnawialne źródła energii

PR – Program Rozwoju

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

SRP – Strategia Rozwoju Ponadlokalnego

SWOT – Analiza silnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń

UE – Unia Europejska

Wstęp

Program Rozwoju Gminy Kuryłówka na lata 2021-2027 jest dokumentem o charakterze wdrożeniowym i uszczegóławiającym postanowienia Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035 opracowanej dla Powiatu Leżajskiego, Gminy Miasto Leżajsk, Gminy Leżajsk, Gminy Nowa Sarzyna, Gminy Kuryłówka, Gminy Grodzisko Dolne, Gminy Tryńcza. Jednocześnie jest on w pełni zgodny ze strategią ponadlokalną i prowadzi do osiągnięcia celów strategicznych i rozwojowych określonych na poziomie ponadlokalnym.

Program Rozwoju jako dokument wykonawczy do Strategii Ponadlokalnej zawiera przede wszystkim krótką charakterystykę gminy, z uwzględnieniem jej przewag konkurencyjnych oraz listę przedsięwzięć o charakterze indywidualnym, które wpisują się w cele i priorytety rozwojowe strategii ponadlokalnej. Dokument powstał równolegle do Strategii Rozwoju Ponadlokalnego i jest z nią w pełni zgodny. Należy również zaznaczyć, że Program Rozwoju Gminy Kuryłówka w powiązaniu ze Strategią Rozwoju Ponadlokalnego stanowił będzie podstawę do ubiegania się o środki unijne i krajowe przy realizacji projektów indywidualnych prowadzących do osiągnięcia celów ponadlokalnych we wskazanych obszarach.

Obszar powiązanych ze sobą funkcjonalnie jednostek samorządu terytorialnego został poddany analizie w ujęciu obiektywnym w kluczowych dla jego rozwoju sektorach. Diagnoza została opracowana z wykorzystaniem statystyki publicznej i właściwych opracowań analitycznych. Co istotne zawiera zestawienie danych przedstawianych indywidualnie dla poszczególnych JST, a także podsumowania dla całego obszaru. Dlatego też możliwe było przeanalizowanie danych przedstawionych dla Gminy Kuryłówka.

Program Rozwoju analogicznie do Strategii Rozwoju Ponadlokalnego LOF został opracowany z wykorzystaniem metodologii partycypacyjno-eksperckiej. W proces jego powstawania zaangażowano mieszkańców, władze i pracowników samorządowych oraz ekspertów zewnętrznych. Dlatego też, jest on odpowiedzią na zidentyfikowane potrzeby i problemy rozwojowe mieszkańców Gminy Kuryłówka, a poprzez realizację zaplanowanych działań pozwoli na osiągnięcie wyznaczonych celów strategicznych i rozwojowych w ramach obszaru funkcjonalnego. Zaplanowane w dokumencie działania mają służyć długotrwałej poprawie warunków społecznych, gospodarczych, środowiskowych, klimatycznych i demograficznych w gminie.

Dokument będzie koncentrować się na wykorzystaniu potencjałów gminy w taki sposób, aby posiadane zasoby wzmocniły lokalną gospodarkę w zakresie wzrostu produktywności, skutecznej transformacji społeczno-gospodarczej realizującej cele Unii Europejskiej, przy zaangażowaniu środowisk lokalnych: samorządów, podmiotów prywatnych, organizacji pozarządowych. Jednocześnie będzie wskazywać także potrzeby w zakresie rozwiązywania problemów charakterystycznych dla Gminy Kuryłówka.

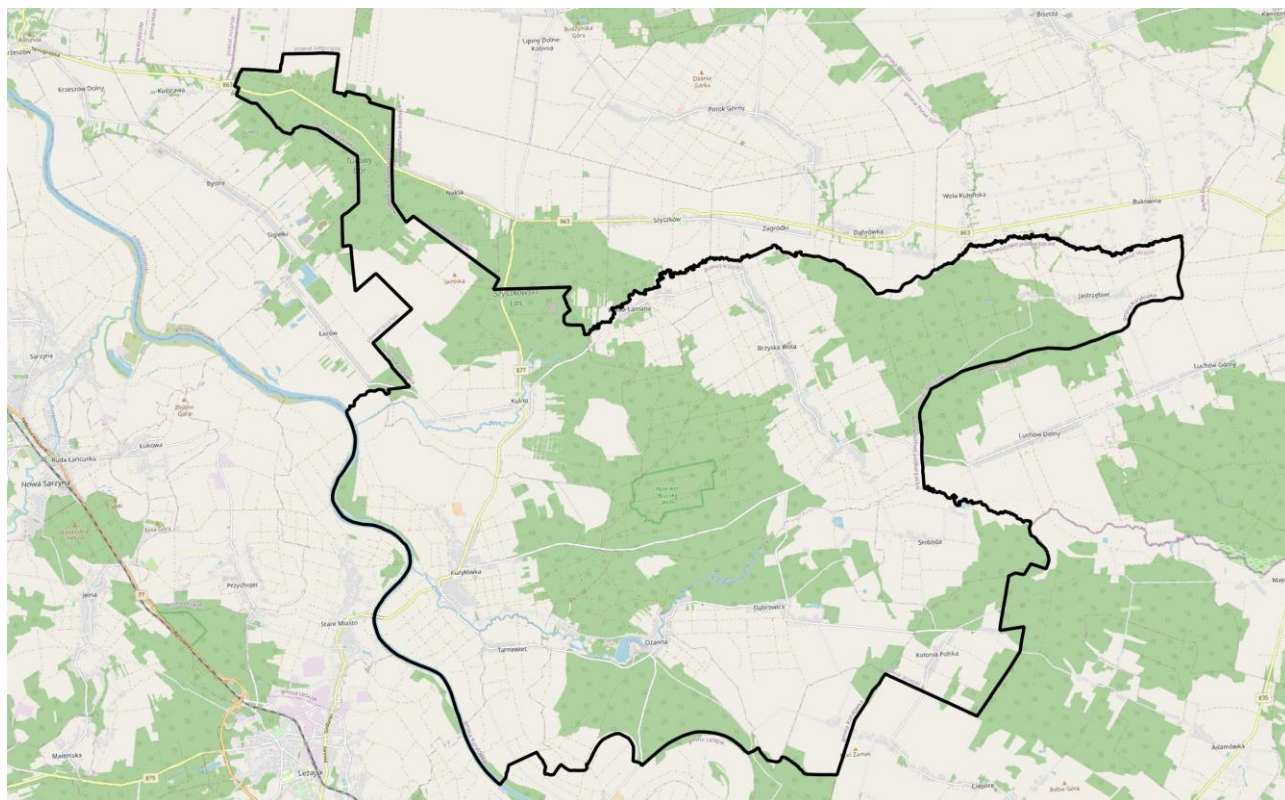
Rezultatem zaplanowanych działań będzie m. in.: aktywizacja zasobów i potencjałów gminy oraz zapewnienie trwałych podstaw rozwojowych. Istotne jest również, aby osiągnąć trwałe wzmocnienie potencjału instytucjonalnego w samorządzie w zakresie planowania strategicznego i realizacji działań rozwojowych obejmujących m.in. aspekty gospodarcze, społeczne, przestrzenne, środowiskowe i kulturowe oraz wzmocnienie roli lokalnych interesariuszy w planowaniu rozwoju społeczno-gospodarczego.

1. Charakterystyka Gminy Kuryłówka

Gmina położona jest: w powiecie leżajskim, w północnej części województwa podkarpackiego, na prawym brzegu Sanu tuż przy granicy z województwem lubelskim. Gmina Kuryłówka sąsiaduje z następującymi gminami: Adamówka, Biszczka, Krzeszów, Leżajsk, Miasto Leżajsk, Potok Górny, Tarnogród. Powierzchnia gminy wynosi 141 km² i tworzy ją 10 miejscowości sołeckich: Brzyska Wola, Dąbrowica, Jastrzębiec, Kolonia Polska, Kulno, Kuryłówka, Ożanna, Słoboda, Tarnawiec, Wólka Łamana.

Na terenie Gminy Kuryłówka występuje przewaga słabych gleb V klasy, ponad 40% gruntów rolnych jest w klasach IV a i IV b. Rolnictwo, mimo niewielkiego potencjału rolnego w Gminie Kuryłówka, jest jednym z najważniejszych działów gospodarki gminy decydującym o jej rozwoju społeczno-gospodarczym. Właściciele gospodarstw rolnych wskazują dopłaty unijne jako najważniejszy czynnik sprzyjający rozwojowi gospodarstw rolnych, a największymi barierami i problemami w ich opinii są zbyt wysokie ceny środków produkcji i zbyt niskie ceny wytwarzanych produktów rolnych.

Mapa 1 – Mapa Gminy Kuryłówka

Źródło: opracowanie własne.

Dane Głównego Urzędu Statystycznego pokazują, że według stanu na koniec roku 2020 Gmina Kuryłówka zamieszkuje obecnie 5 700 mieszkańców. Liczba ta stanowi 8,26% ogółu liczby mieszkańców powiatu oraz 7,36% liczby mieszkańców Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego. Liczba ludności na przestrzeni lat 2016-2020 uległa zmniejszeniu o 15 osób tj. 0,26%. W odniesieniu do struktury ludności w podziale według ekonomicznych grup wieku, należy zwrócić na dość korzystną sytuację demograficzną Gminy Kuryłówka w tym zakresie. Procentowy udział osób w wieku przedprodukcyjnym wynosi 19,2% natomiast w wieku produkcyjnym 62,2% oraz 18,5% udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 1 – Ludność Gminy Kuryłówka na tle powiatu leżajskiego i LOF

JST	2016	2017	2018	2019	2020	zmiana %
Powiat leżajski	69 663	69 641	69 562	69 370	68 996	-0,96
Gmina Kuryłówka	5 715	5 703	5 734	5 709	5 700	-0,26
Leżajski Obszar Funkcjonalny	78 099	78 100	78 023	77 861	77 494	-0,77

Źródło: opracowanie własne

Gmina Kuryłówka cechuje się bogactwem i atrakcyjnością obszarów leśnych. Na jej terenie występują lasy mieszane z przewagą iglastych. Występują w nich bogate zasoby grzybów i owoców leśnych. Lasy obfitują także w różnorodność zwierzyny, natomiast rzeka San jest siedliskiem wielu gatunków ryb słodkowodnych: suma, sandacza i innych gatunków ryb. Większa część obszaru Gminy Kuryłówka objęta jest Kuryłowskim Obszarem Chronionego Krajobrazu, stanowiącym jeden z wartościowszych pod względem przyrodniczo-krajobrazowym terenów województwa podkarpackiego. W jego obrębie został wyodrębniony rezerwat przyrody „Brzyska Wola” - stanowiący pozostałość dawnej Puszczy Sandomierskiej. Wzdłuż rzeki San usytuowany jest obszar „Natura 2000”. Należy zaznaczyć, że wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe, liczne zabytki kultury materialnej decydują o wyjątkowej atrakcyjności turystyczno-wypoczynkowej Gminy Kuryłówka. Duże kompleksy leśne, brak zanieczyszczeń przemysłowych, a nade wszystko czyste powietrze sprawiają, że teren gminy stanowi idealną ofertę dla turystów poszukujących odpoczynku oraz ciszy i spokoju. Kuryłówka daje możliwość skorzystania również z aktywnych form wypoczynku. Na terenie gminy usytuowane są następujące szlaki turystyczne:

- Edukacyjna trasa turystyczno-krajoznawcza „Ślady Przeszłości” o długości ok. 5 km: Dąbrowica, Podług, Słoboda, Dąbrowica
- „Kuryłówka Nordic Walking Park Ścieżka Zdrowia” – sieć tras:
 - Trasa nr 13 (zielona), o długości 6,5 km
 - Trasa nr 14 (czerwona), o długości 10 km
 - Trasa nr 15 (czarna), o długości 17 km
- Szlak rowerowy: Kuryłówka - Ożanna - Kuryłówka
- Pieszy szlak turystyczno-krajobrazowy (szlak niebieski): Leżajsk-Krzeszów.

Istotnym obiektem o wysokim potencjale turystycznym w gminie Kuryłówka jest położonym w odległości 5 km od miejscowości Kuryłówka, sztuczny zbiornik wodny na potoku Złota Rzeka w miejscowości Ożanna o powierzchni 20 ha. Wokół zbiornika znajdują się tereny rekreacyjne z bazą turystyczną i agroturystyczną. Bardzo istotnym miejscem z punktu widzenia potencjału turystycznego na terenie Gminy Kuryłówka jest "Altana Potockich" - rezerwat modrzewi i innych leśnych rewirów. Wyjątkowy urok i atrakcyjność turystyczną mają także zakola Rzeki Złotej od Ożanny do jej ujścia do Sanu w Kuryłowce. Inne ciekawe miejsca znajdujące się na terenie gminy to między innymi:

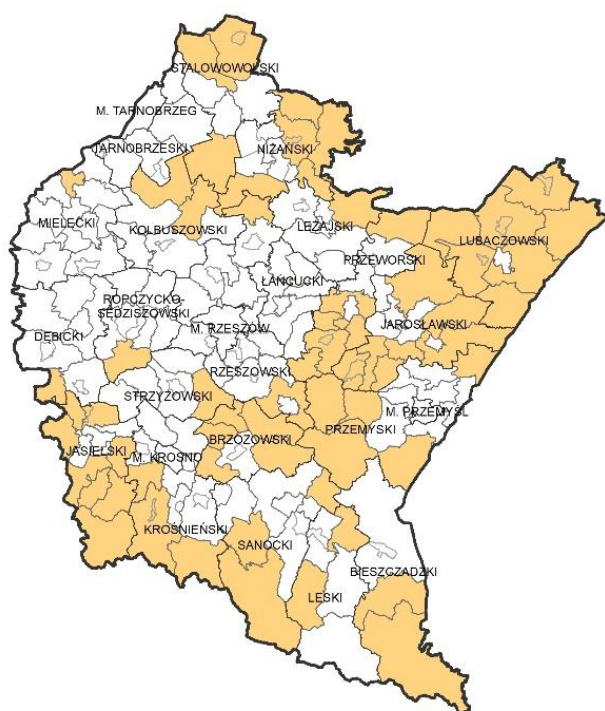
- kaplica drewniana z połowy XVII wieku w Brzyskiej Woli
- zespół folwarczny hr. Potockich z XIX i XX wieku w Brzyskiej Woli
- cerkiew obecnie kościół w Dąbrowicy
- dwór w Dąbrowicy
- cerkiew prawosławna w Kulnie
- kościół i cmentarz w Kolonii Polskiej
- kaplica drewniana z 1885 roku w Jastrzębcu
- dzwonnica po cerkiewna w Ożannie

- liczne kapliczki przydrożne
- stary młyn w Ożannie
- kaplica z XIX w. w Dąbrowicy
- kaplica św. Huberta w Kuryłówce
- pomnik partyzantów w Kuryłówce
- pomnik upamiętniający zamach na Qislinga w Kuryłówce
- dom kolonisty niemieckiego
- historyczne układy planistyczne wsi Tarnawiec i Jastrzębiec
- cerkiew grecko-katolicka obecnie kościół pw. Św. Mikołaja w Kuryłówce
- kościół w Kuryłówce z XVIII wieku, rozbudowywany w XIX w
- pomnik wybudowany w 1924 roku upamiętniający poległych za Ojczyznę,
- Pomnik Józefa Zadziarskiego "Wołyniaka"
- Pomnik poległych żołnierzy AK

2. Gmina Kuryłówka w OSI krajowych i regionalnych

Nowe podejście do polityki rozwoju w znacznej mierze opiera się na identyfikacji różnorodnych obszarów wsparcia, w tym takie o szczególnym charakterze, czyli obszarów strategicznej interwencji (OSI). Aktem legislacyjnym, który umocował pojęcie OSI w polskim porządku prawnym jest znowelizowana ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Zgodnie z jej postanowieniami obszar strategicznej interwencji to „określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne”.

Mapa 2 – OSI wyznaczone na poziomie krajowym zidentyfikowane na terenie województwa podkarpackiego

■ OBSZARY ZAGROŻONE TRWAŁĄ MARGINALIZACJĄ

Jeżeli chodzi o OSI na poziomie krajowym należy wśród nich wskazać główne obszary wymagające wsparcia z poziomu krajowego, które obejmują tereny o niekorzystnych uwarunkowaniach. Dlatego też, niezbędne jest wykształcenie zasobów służących eliminowaniu barier rozwojowych i pobudzeniu trwałego wzrostu. Na terenie województwa takimi obszarami są:

- obszary zagrożone trwałą marginalizacją – obejmujące 140 spośród 213 JST w regionie,
- miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze – 11 spośród 48 w regionie.

Spośród wszystkich gmin wchodzących w skład Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego, do grupy obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją zaliczono tylko Gminę Kuryłówka.

Źródło: Strategia rozwoju województwa - Podkarpackie 2030.

Należy zaznaczyć, że OSI stanowią wybór strategiczny, którego konsekwencją jest skierowanie interwencji publicznej na dany obszar. OSI wskazywane są w strategiach rozwoju zarówno na poziomie krajowym, regionalnym, jak i lokalnym. Co istotne, nie należy utożsamiać OSI z obszarami funkcjonalnymi. Przy określaniu OSI oraz zakresu kierowanej do nich interwencji należy jednak brać pod uwagę występujące na ich terenie powiązania funkcjonalne. Możliwe jest wskazywanie OSI z uwagi na potrzebę wykreowania powiązań funkcjonalnych, które będą stanowiły potencjał rozwojowy danego obszaru (np. stymulowanie procesów gospodarczych lub nadanie nowych funkcji).

Zgodnie ze Strategią rozwoju województwa - Podkarpackie 2030, obszary wymagające szczególnego wsparcia w kontekście równoważenia rozwoju powinny otrzymać pomoc prowadzącą do wzmocnienia szans rozwojowych obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją w województwie. Realizacja zasady zrównoważonego rozwoju regionu, wymaga od władz kierunkowania działań na zapewnienie mieszkańcom pełnego pakietu możliwości rozwojowych niezależnie od miejsca zamieszkania. Zadaniem niniejszych działań jest identyfikowanie i wzmacnianie czynników rozwojowych obszarów o słabszych perspektywach rozwojowych, wynikających ze struktury społeczno-gospodarczej, peryferyjnego położenia bądź utraty dotychczasowych funkcji. Wśród celów stawianych przed takimi działaniami wymienić należy m.in. zwiększenie zasobów infrastrukturalnych w strategicznych sektorach, zdynamizowanie rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o lokalne potencjały, rozwój przedsiębiorczości i innowacyjności, poprawę dostępu do podstawowych usług publicznych, zniwelowanie wykluczenia transportowego.

Samorząd Województwa, poza OSI krajowymi, do objęcia specjalnym wsparciem wskazał następujące regionalne obszary strategicznej interwencji: subregionalne bieguny wzrostu i miejskie obszary funkcjonalne; miasta powiatowe i małe; Rzeszów i Rzeszowski Obszar Funkcjonalny; obszary wiejskie; obszary zagrożone trwałą marginalizacją w województwie; obszar Bieszczad; obszar gmin „Błękitnego Sanu”. Wyznaczone OSI będą wspierane z poziomu kraju i regionu za pomocą dedykowanych instrumentów.

Gmina Kuryłówka została zidentyfikowana jako element Obszarów Strategicznej Interwencji na poziomie regionalnym: obszary zagrożone trwałą marginalizacją w województwie oraz obszar gmin „Błękitnego Sanu”.

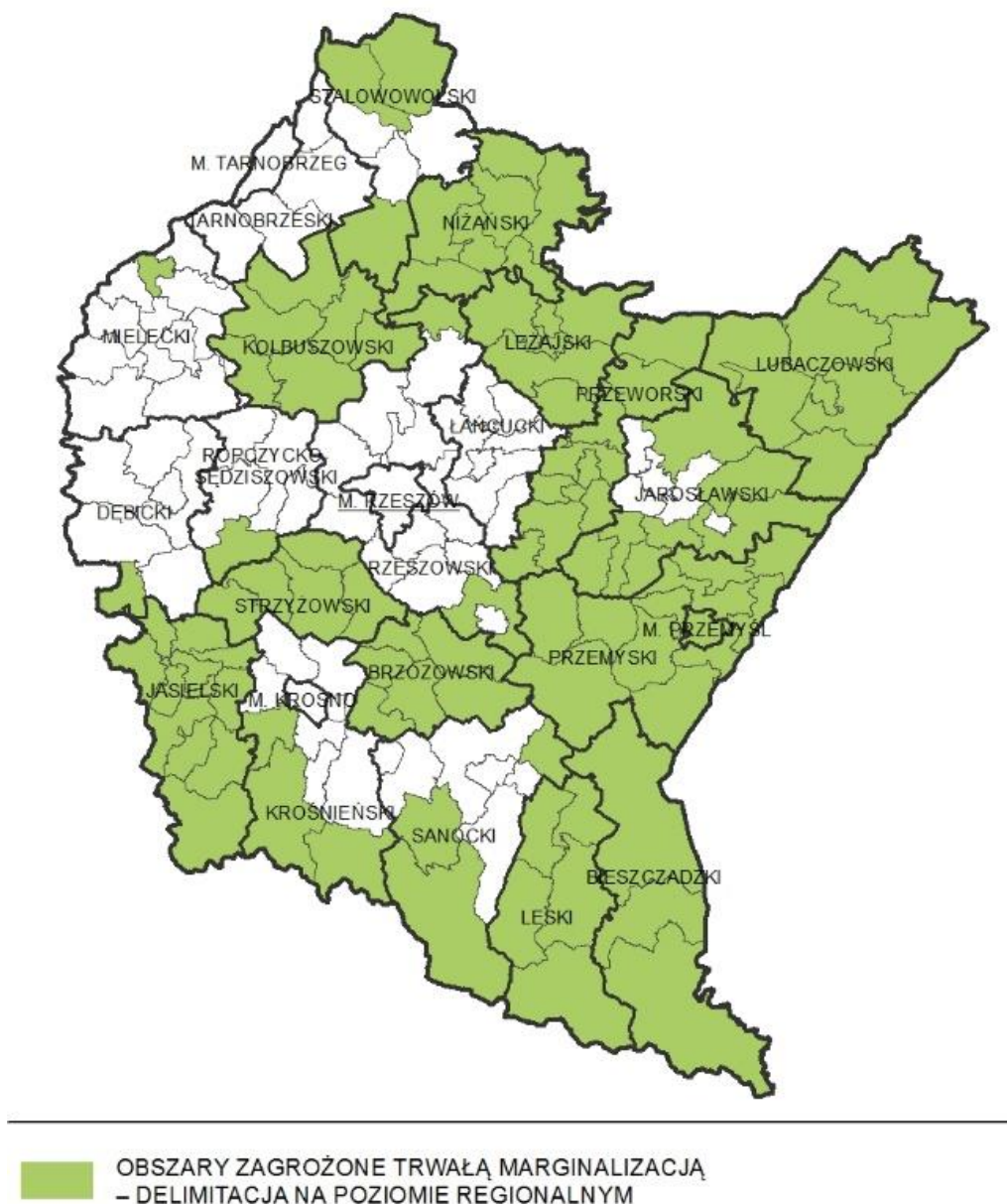
Obszary zagrożone trwałą marginalizacją w województwie

Gmina Kuryłówka wchodzi również w skład obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją w regionie. Zostały one określone na poziomie powiatów, w oparciu o syntetyczny wskaźnik uwzględniający ich poziom rozwoju społeczno-gospodarczego.

Wśród zakładanych działań możliwych do realizacji w ramach OSI można wskazać np.: rozwój sektora inwestycji prywatnych w oparciu o lokalne zasoby, aktywizację lokalnych inicjatyw gospodarczych i społecznych, poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów publicznych, prywatnych, organizacji pozarządowych i mieszkańców, poprawę atrakcyjności inwestycyjnej poprzez zapewnienie przygotowanych terenów inwestycyjnych, pobudzanie procesów rozwojowych poprzez zapewnienie lepszej dostępności komunikacyjnej na zewnątrz, w tym rozwój infrastruktury drogowej łączącej się z węzłami sieci dróg szybkiego ruchu oraz infrastruktury kolejowej, włączenie komunikacyjne obszarów o utrudnionej dostępności, dostosowanie infrastruktury technicznej (energetycznej, telekomunikacyjnej, wodnokanalizacyjnej) i społecznej warunkującej rozwój gospodarczy i wyższą jakość życia mieszkańców, wzmocnienie roli instytucji publicznych jako inicjatora nawiązywania partnerstw, współpracy z innymi instytucjami publicznymi, społeczeństwem i innymi interesariuszami na rzecz rozwoju regionu, ograniczenie skutków peryferyjnego położenia

obszarów przygranicznych poprzez wielopłaszczyznowe wykorzystanie możliwego potencjału współpracy transgranicznej, intensyfikację działań w zakresie ochrony i poprawy stanu i jakości środowiska przyrodniczego.

Mapa 3 – Obszary zagrożone trwałą marginalizacją w województwie podkarpackim

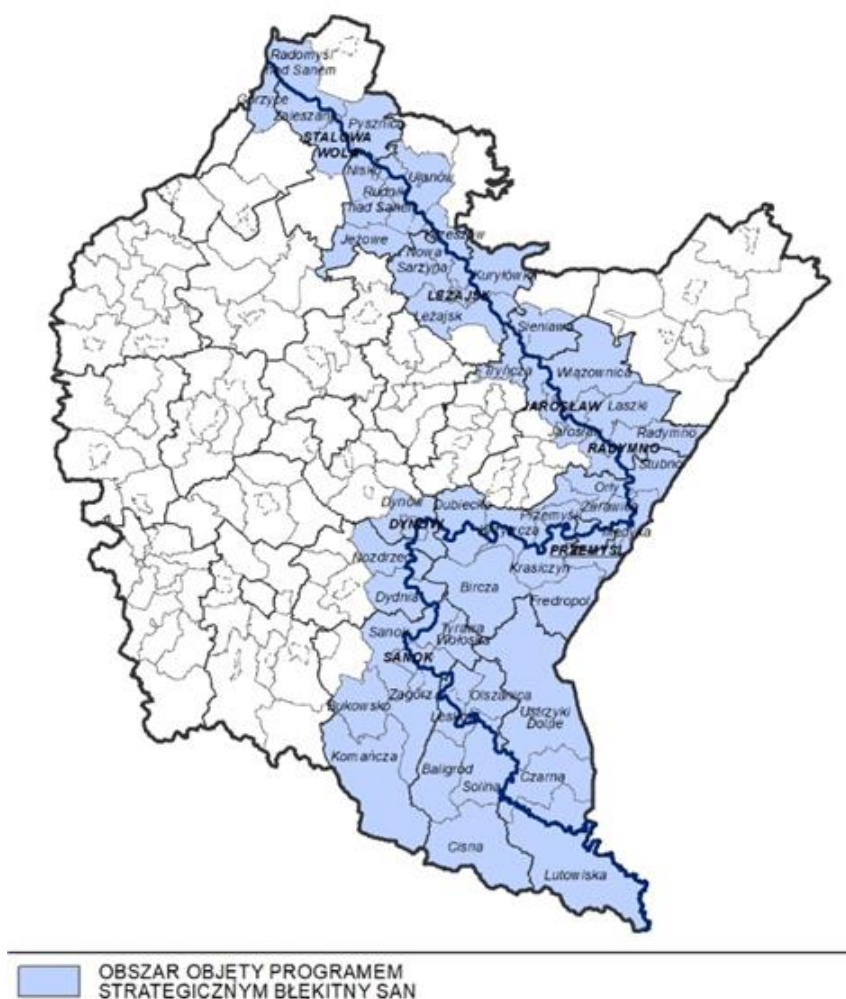

Źródło: Strategia rozwoju województwa - Podkarpackie 2030

Obszar gmin „Błękitnego Sanu”

Gmina Kuryłówka została wyznaczona również jako JST wchodząca w skład OSI Obszar gmin „Błękitnego Sanu”. Jest to teren bardzo zróżnicowany pod względem walorów środowiska geograficznego oraz warunków prowadzenia działalności gospodarczej. Wspólną cechą obszaru jest położenie wzdłuż biegu rzeki San, stąd wyjątkowość obszaru polega na wspólnym koncentrowaniu uwagi na problematyce gospodarki wodno-kanalizacyjnej oraz możliwości turystycznego wykorzystania rzeki z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków przyrodniczych i kulturowych.

Mapa 4 – Gminy „Błękitnego Sanu”

Źródło: Strategia rozwoju województwa - Podkarpackie 2030

Podjęmowane działania będą miały na celu kompleksowe rozwiązanie problemów gospodarki wodno-kanalizacyjnej oraz wykorzystanie atutów dla pobudzenia rozwoju gospodarczego gmin poprzez rozwój infrastruktury turystycznej, w celu poprawy jakości życia mieszkańców. Zakładane działania dotyczą np.: wykorzystania biegu rzeki San dla rozwoju przedsiębiorczości i atrakcyjności turystycznej poprzez wielofunkcyjne wykorzystanie i zagospodarowanie jego brzegów i obszarów nadbrzeżnych, utrzymania walorów środowiska przyrodniczego w zlewni rzeki San poprzez rozwiązanie w sposób skoordynowany problemu gospodarki wodno-ściekowej i składowania odpadów oraz zabezpieczenia obszaru gmin „Błękitnego Sanu” przed zagrożeniem powodziowym.

3. System realizacji Programu Rozwoju

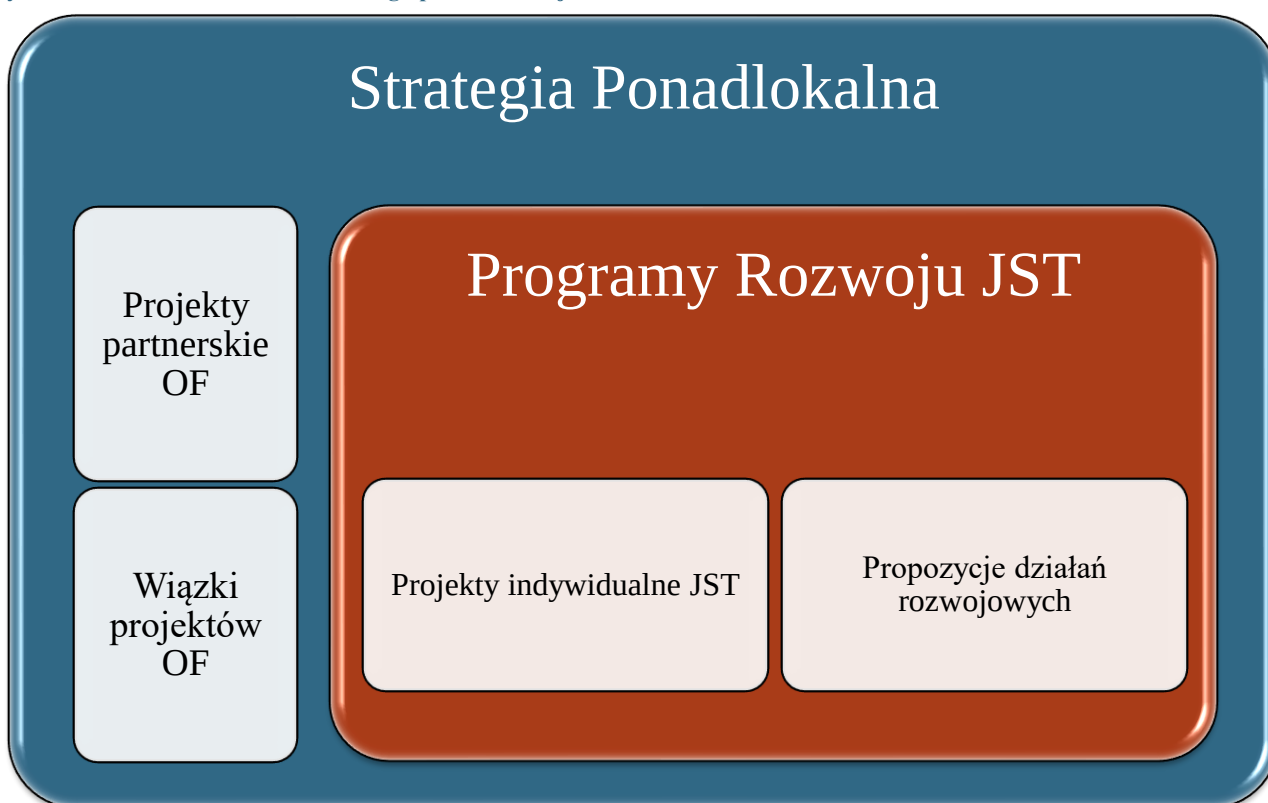
Zgodnie z założeniami Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego, Program Rozwoju Gminy Kuryłówka jest dokumentem o charakterze wdrożeniowym i operacyjnym. Zawiera on krótką charakterystykę gminy, z uwzględnieniem jej przewag konkurencyjnych, wskazuje na spójności w zakresie planu strategicznego wyznaczonego na poziomie ponadlokalnym oraz listę przedsięwzięć o charakterze indywidualnym, które wpisują się

w obszary strategiczne i cele rozwojowe dokumentu wyższego rzędu. Program Rozwoju Gminy Kuryłówka powstał równolegle do Strategii Rozwoju Ponadlokalnego i jest z nią w pełni zgodny, uszczegóławiając jednocześnie założone cele strategiczne i operacyjne.

Tak opracowany system dokumentów o charakterze strategicznym, stanowił będzie podstawę do ubiegania się o środki zewnętrzne przy realizacji projektów zarówno partnerskich jak i indywidualnych prowadzących do zrównoważonego rozwoju całego obszaru objętego Strategią Rozwoju Ponadlokalnego.

Ponadto w proces wdrażania dokumentów strategicznych w sposób pośredni lub bezpośredni zaangażowani będą lokalni interesariusze. Mieszkańcy obszaru funkcjonalnego, przedsiębiorcy i organizacje pozarządowe byli zaangażowani w proces tworzenia strategii, ale na kolejnych etapach prac mogą być zarówno realizatorami, jak i odbiorcami działań wdrożeniowych zaplanowanych w dokumencie strategicznym.

Rysunek 1 – Schemat wdrażania strategii ponadlokalnej

Źródło: opracowanie własne.

Dobór instrumentów realizacyjnych opiera się na ocenie potrzeb i problemów - dokonanej na podstawie diagnozy stanu wyjściowego oraz oceny efektywności i skuteczności dotychczasowych działań podejmowanych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego. Zaplanowane przedsięwzięcia realizacyjne są ukierunkowane na usuwanie zidentyfikowanych na etapie diagnostycznym niedoborów lub barier hamujących zrównoważony rozwój terytorialny. Wskazanie konkretnych mechanizmów wdrażania strategii na poziomie ponadlokalnym i lokalnym jest ważne. To właśnie dzięki nim realizacja zaplanowanej interwencji przez wszystkie podmioty może przebiegać spójnie, tworząc efekt synergii.

4. Spójność ze Strategią Ponadlokalną LOF

Wyznaczone w Strategii Rozwoju Ponadlokalnego LOF dwa poziomy realizacji przedsięwzięć, odpowiadające założeniom wizji oraz zaprojektowanych celów strategicznych i operacyjnych mają na celu wykorzystanie wszystkich potencjałów jednostek samorządu terytorialnego wchodzących w skład LOF. Poziom pierwszy został uszczegółowiony w ramach Strategii Ponadlokalnej LOF. Zgodnie z założeniami ma on charakter ponadlokalny, planistyczny i strategiczny. Odnosi się wprost do postanowień niniejszego dokumentu. Jednocześnie zawiera zbiór przedsięwzięć wspólnych dla kilku Partnerów. Na poziomie ponadlokalnym będą to m.in. projekty partnerskie, czy też wiązki projektów finansowane z różnych źródeł, w tym szczególnie z wykorzystaniem środków UE. Poprzez projekt partnerski rozumie się przedsięwzięcia podejmowane przez kilka JST, realizowane na rzecz mieszkańców obszaru funkcjonalnego, wykraczające zasięgiem oddziaływania poza teren jednej gminy. Wiazki projektów to zbiór działań realizowanych jednocześnie przez różne jednostki samorządu terytorialnego, w tym samym obszarze tematycznym, prowadzący do osiągnięcia wspólnych celów.

Drugi poziom został określony jako Programy Rozwoju poszczególnych JST. W niniejszym rozdziale zwrócono szczególną uwagę na spójność pomiędzy obydwoma dokumentami strategicznymi. Kolejne podrozdziały pokazują w jaki sposób wykorzystano zapisy SRP LOF w zakresie: analizy SWOT, wizji rozwoju, obszarów strategicznych i celów rozwojowych oraz kierunków działań w zakresie formułowania zapisów Programu Rozwoju. Należy również zaznaczyć, że każdy z wymienionych elementów wskazuje na pełną spójność z dokumentem nadrzędnym, każdorazowo jednak podkreślając indywidualny charakter Gminy Kuryłówka jako członka Partnerstwa Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego.

4.1. Analiza SWOT

Analiza SWOT bazuje na wnioskach z przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz wynikach ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców i lokalnych interesariuszy w ramach prac nad Strategią Ponadlokalną LOF. Na tej podstawie zidentyfikowano poszczególne elementy na które składa się analiza SWOT dedykowana dla Gminy Kuryłówka. Wybrano wyłącznie cechy charakterystyczne dla Gminy Kuryłówka. Takie podejście zapewnia pełną zgodność Programu Rozwoju z SRP LOF.

Zgodnie z metodologią prac nad analizą SWOT, kolejnym etapem była ocena ważności poszczególnych czynników i wybór tych, które pełnią najistotniejszą rolę gminy. Obydwa etapy zostały zrealizowane z udziałem kluczowych interesariuszy lokalnych. Należy również zwrócić uwagę na relacje zachodzące odpowiednio między poszczególnymi elementami analizy SWOT. Taką uporządkowaną analizę stopnia oddziaływania poszczególnych czynników na siebie traktuje się jako punkt wyjścia do wyboru obszarów strategicznych i celów rozwojowych dla Gminy Kuryłówka.

Tabela 2 – Analiza SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
▪ walory przyrodnicze i krajobrazowe ▪ dziedzictwo kulturowe i zabytki ▪ obiekty sportowo-rekreacyjne ▪ wolne tereny inwestycyjne ▪ rosnąca aktywność społeczna ▪ przyjazny klimat dobrosąsiedzki ▪ popyt na zdrową żywność ▪ wysoki poziom nasłonecznienia ▪ bogata oferta edukacyjna szkół średnich i duża ilość wykwalifikowanych absolwentów ▪ rozwijające się rolnictwo ▪ dobra sytuacja finansowa gmin ▪ dostępność terenów możliwych do przekształcenia w tereny inwestycyjne ▪ sprawne organizacje pozarządowe	▪ niewykorzystany potencjał turystyczny i słaba infrastruktura turystyczna ▪ niewystarczająca dostępność komunikacyjna ▪ wysoki poziom bezrobocia ▪ brak przestrzeni publicznej do spotkań ▪ brak mieszkań komunalnych ▪ brak współpracy pomiędzy instytucjami ▪ problemy społeczne ▪ rolnictwo nie przynoszące zysków ▪ zbyt mało przedszkoli i żłobków ▪ zanieczyszczone środowisko ▪ zły stan bazy oświatowej i niski poziom edukacji w szkołach podstawowych ▪ niewykorzystany potencjał OZE ▪ uboga oferta ośrodków wsparcia seniorów ▪ zaniedbane zabytki ▪ brak regulacji rzek i rowów ▪ niska świadomość ekologiczna
SZANSE	ZAGROŻENIA
▪ nowe miejsca pracy ▪ rozbudowa przestrzeni dla aktywnego wypoczynku ▪ odpowiednia promocja obszaru ▪ rozwój infrastruktury drogowo-komunikacyjnej ▪ wykorzystanie walorów przyrodniczych ▪ podejmowanie wspólnych inicjatyw przez gminy ▪ rozwój turystyki ▪ popyt na produkty lokalne ▪ utworzenie miejsc opieki nad dziećmi ▪ rozwój energii ze źródeł odnawialnych ▪ poprawa jakości przestrzeni publicznej ▪ rozwój oferty kulturalnej ▪ cyfryzacja usług ▪ modernizacja i specjalizacja rolnictwa ▪ utworzenie ośrodków wsparcia seniorów ▪ możliwość zatrudnienia wykwalifikowanej kadry ▪ nowe programy pomocowe	▪ wzrost cen ▪ „starzenie się” społeczeństwa ▪ rosnąca ilość odpadów komunalnych ▪ długotrwałe zagrożenia związane ze stanem zdrowia ludzi i zwierząt (pandemia COVID, ASF, ptasia grypa) ▪ niekorzystne warunki na rynku pracy ▪ zanieczyszczenie środowiska ▪ niska aktywność społeczna ▪ niszcząca infrastruktura drogowa ▪ niestabilność gospodarcza w skali całego kraju ▪ przestępczość, chuligaństwo, alkoholizm ▪ niska rentowność produkcji rolnej ▪ niestabilność przepisów prawa ▪ degradacja przestrzeni publicznej ▪ brak turystów ▪ zmiany klimatyczne ▪ migracja osób młodych ▪ niewystarczająca ilość dedykowanych środków zewnętrznych

Źródło: opracowanie własne

4.2. Wizja Rozwoju

Na podstawie analizy danych statystycznych oraz danych otrzymanych od siedmiu JST, eksperci zewnętrzni opracowali diagnozę stanu obecnego. Wnioski z dokonanej analizy posłużyły do identyfikacji mocnych i słabych stron oraz czynników sukcesu i ewentualnej porażki realizacji strategii. Działania te, były poddane również ocenie mieszkańców obszaru. Zidentyfikowane problemy, szanse rozwojowe i zagrożenia po uwzględnieniu silnych stron i potencjałów obszaru doprowadziły do sformułowania wizji, która ma zostać osiągnięta w wyniku realizacji strategii ponadlokalnej. Bazując na tym samym zbiorze informacji, można również sformułować wizję rozwoju dedykowaną poszczególnym jednostkom samorządu terytorialnego, tak aby również w tym przypadku zapewnić pełną spójność pomiędzy dokumentami strategicznymi. Można zatem stwierdzić, że wizja dla Gminy Kuryłówka brzmi następująco:

Gmina Kuryłówka jako jednostka samorządu terytorialnego tworząca Leżajski Obszar Funkcjonalny aktywnie realizuje przedsięwzięcia indywidualne i współdziała z innymi jednostkami na rzecz rozwoju obszaru, wzmacniania aktywności społecznej i gospodarczej, opierając swoją aktywność o zasady partnerstwa i zintegrowanego rozwoju oraz kompleksowość interwencji. Potrzeby socjalne mieszkańców obszaru funkcjonalnego są w pełni zaspokojone i mogą się oni cieszyć z życia na atrakcyjnych przyrodniczo i infrastrukturalnie terenach, zbudowanych zgodnie z myślą zrównoważonego rozwoju i poszanowania środowiska naturalnego.

Sformułowana wizja strategiczna przedstawia obraz Gminy Kuryłówka jako atrakcyjnego miejsca do życia dla przedstawicieli wszystkich pokoleń. Mieszkańcy mają zapewniony wysoki poziom życia w nowoczesnym, bezpiecznym, rozwiniętym gospodarczo i infrastrukturalnie, ale jednocześnie czystym i ekologicznym środowisku. Przedstawiciele władz samorządowych widząc korzyści ze współpracy powinni ją aktywnie inicjować, udoskonalać i rozszerzać na nowe dziedziny. Wizja podkreśla więc, że Gmina Kuryłówka i cały obszar funkcjonalny zamieszkują ludzie aktywni, otwarci, serdeczni, którzy wraz z władzami lokalnych samorządów dbają o zrównoważony rozwój dla wspólnych korzyści.

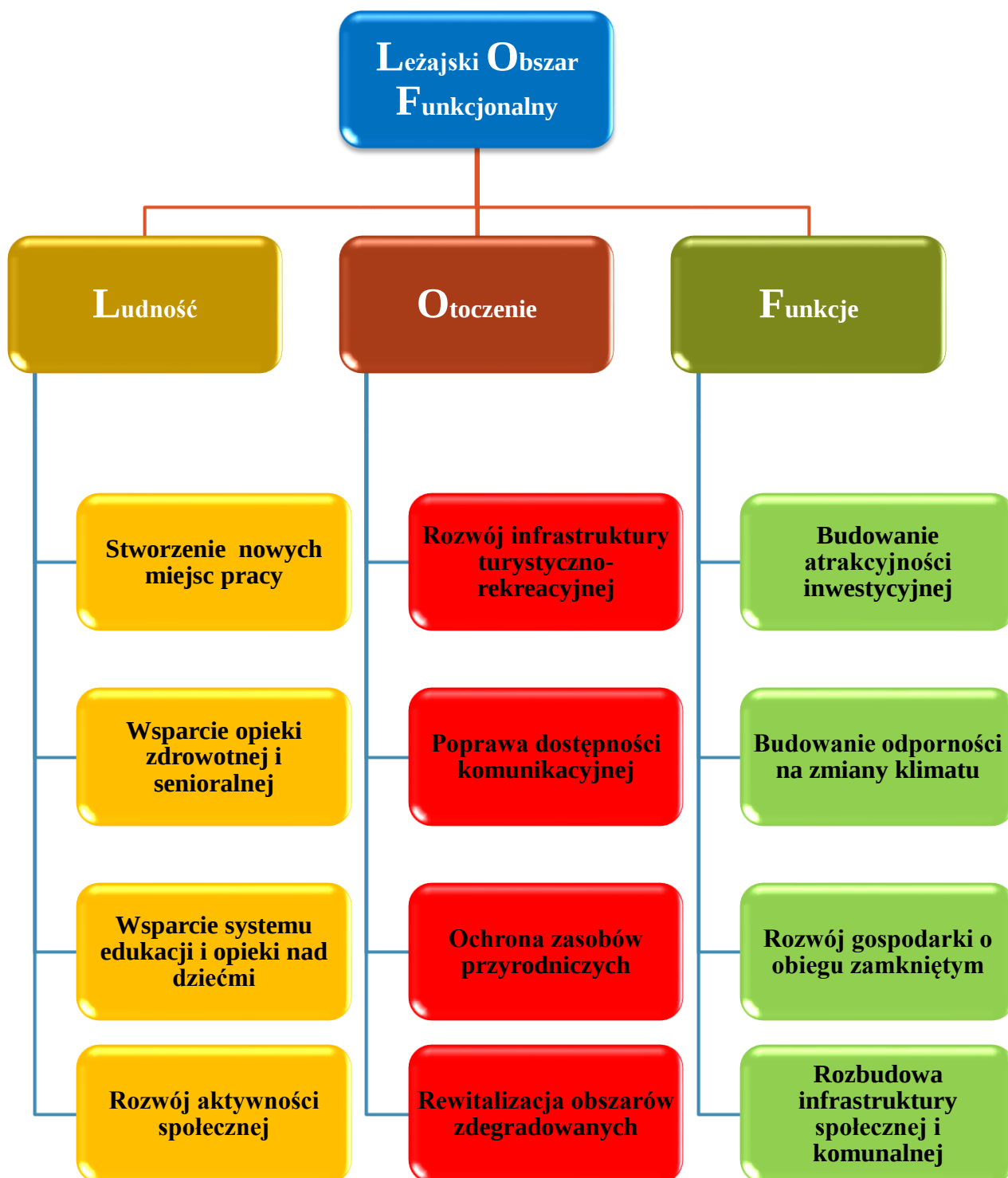
4.3. Obszary strategiczne i cele operacyjne

W nawiązaniu do sformułowanej wizji, zaproponowano trzy obszary strategiczne oraz uszczegóławiające je cele operacyjne. Cele określone są w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Opisują przejście od sytuacji wyjściowej do sytuacji pożądaney. Odpowiadają one na potrzeby rozwojowe Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz mają stanowić odpowiedź na problemy i potencjały obszaru. Identyfikacja kluczowych zmian niezbędnych do realizacji założonych celów rozwojowych pozwoli na określenie najważniejszych kierunków interwencji, a następnie instrumentów realizacyjnych (w tym projektów).

Struktura celów w Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego tworzy logicznie powiązany, spójny system odpowiadający na poszczególne kategorie problemowe. Realizacja zaplanowanych kierunków działań powinna zapewniać osiąganie celów operacyjnych wskazanych w ramach trzech celów strategicznych. Należy również zaznaczyć, że kierunki działań

planowane w ramach poszczególnych celów wzajemnie się przenikają i uzupełniają. Niejednokrotnie będą mogły zostać zrealizowane dzięki zintegrowanym projektom wzmacniając tym samym możliwość uzyskania efektu synergii.

Rysunek 2 – Układ obszarów strategicznych i celów operacyjnych

Źródło: Opracowanie własne.

W przypadku Programu Rozwoju Gminy Kuryłówka należy zwrócić uwagę na fakt, że korzysta on z założeń dotyczących obszarów strategicznych i celów operacyjnych określonych na poziomie ponadlokalnym. Cele najistotniejsze z punktu widzenia Gminy Kuryłówka zostały zaznaczone na powyższym rysunku. W Obszarze Strategicznym Ludność są to cele: Stworzenie nowych miejsc pracy, Wsparcie opieki zdrowotnej i senioralnej, Wsparcie systemu edukacji i opieki

nad dziećmi, Rozwój aktywności społecznej. W zakresie Obszaru Otoczenie wybrano cele: Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, Poprawa dostępności komunikacyjnej, Ochrona zasobów przyrodniczych, Rewitalizacja obszarów zdegradowanych. Natomiast w Obszarze Funkcje wskazano na następujące cele operacyjne: Budowanie atrakcyjności inwestycyjnej, Budowanie odporności na zmiany klimatu, Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym, Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej.

4.4. Kierunki działań

Kierunki działań oznaczają zakres niezbędnych interwencji, które powinny być podejmowane wspólnie przez samorząd oraz jego partnerów publicznych, społecznych i gospodarczych. Odpowiadają na pytanie „co należy zrobić?”, aby w ramach wybranych obszarów strategicznych osiągnąć założone cele operacyjne. Kierunki działań (zwane też zadaniami, działaniami, kierunkami interwencji – w zależności od stopnia ich szczegółowości) są podstawą wdrażania strategii. Wskazanie kierunków działań lub tam, gdzie to jest możliwe, konkretnych działań jest zatem bardzo istotnym elementem prac. Niniejszy podrozdział zawiera zbiór kierunków działań określonych na poziomie ponadlokalnym. Jednocześnie zaznaczono w poniższej tabeli kierunki działań w obszarach strategicznych i celach operacyjnych najistotniejszych z punktu widzenia Gminy Kuryłówka.

Tabela 3 – Układ Celów Operacyjnych i Kierunków działań

	Cel Operacyjny	Kierunki działań
Obszar Strategiczny 1 - Ludzie	1.1. Stworzenie nowych miejsc pracy	✓ Udogodnienia dla rozwoju małych i średnich firm. ✓ Akademia Rozwoju - cykl szkoleń/seminariów, wizyt studyjnych, debat związanych z trendami i współczesną wiedzą w zakresie zrównoważonego rozwoju i rozwoju przedsiębiorczości ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich. ✓ Wzmocnienie ośrodka wsparcia przedsiębiorczości - zapewnienie dostępu osobom zamierzającym podjąć działalność gospodarczą i mikro firmom do informacji, doradztwa, szkoleń i preferencyjnych środków na rozwój. ✓ Wzmocnienie Funduszu dla Przedsiębiorczych - lokalnego funduszu udzielającego preferencyjnych pożyczek mikro firmom na rozwój działalności. ✓ Lepsze powiązanie przedsiębiorców poszukujących pracowników ze społecznością, szkołami, GOPS'ami i PUP. ✓ Program wsparcia rolnictwa. ✓ Inkubator przedsiębiorczości - "wylęgarnia" inicjatyw gospodarczych i miejsce zdobywania doświadczeń w działalności gospodarczej - w sferze usług i drobnej wytwórczości. ✓ Uzbrojenie terenów inwestycyjnych. ✓ Utworzenie „Centrum Obsługi Przedsiębiorców” i skupienie kwestii rozwoju przedsiębiorczości w jednej instytucji.
	1.2. Wsparcie opieki	✓ Promocja zdrowego żywienia opartego na zasadach zbilansowanego odżywiania z wykorzystaniem produktów lokalnych.

Ob	zdrowotnej i senioralnej	✓ Stworzenie nowych i rozwój istniejących klubów seniora. ✓ Stworzenie punktów medycznych dla poprawienia sytuacji dostępności do służby zdrowia. ✓ Wsparcie zakładu aktywności zawodowej niepełnosprawnych. ✓ Rozwój usług opiekuńczych dla osób starszych z pełnym spektrum usług rehabilitacji. ✓ Otwarcie nowych i rozwój obecnych domów dziennego pobytu seniorów. ✓ Kursy dla seniorów w ramach obsługi komputerów oraz e-urzędów. ✓ Profilaktyka i skuteczne reagowanie na problemy społeczne. ✓ Budowa specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego dla uczniów ze specjalnymi potrzebami. ✓ Rozwój usług służby zdrowia w zakresie psychologii i psychiatrii.
	1.3. Wsparcie systemu edukacji i opieki nad dziećmi	✓ Organizowanie dla dzieci zajęć dodatkowych dostosowanych do wieku (rozwijanie zainteresowań, poprawa sprawności fizycznej, doświadczenia naukowe, matematyka, zajęcia na basenie itp.) ✓ Rozwój szeroko pojętej opieki nad dziećmi, głównie żłobków i przedszkoli - przynajmniej jeden w każdej z gmin. ✓ Rozwój szkolnictwa na poziomie ponadpodstawowym – zapewniając naukę zawodów poszukiwanych na rynku pracy. ✓ Cyfryzacja szkół. ✓ Rozbudowa i modernizacja infrastruktury szkolnej z doposażeniem i dostosowaniem do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. ✓ Rozwój wyspecjalizowanego szkolnictwa zawodowego i technicznego.
	1.4. Rozwój aktywności społecznej	✓ Kultywowanie tradycji i kultury, która jest dziedzictwem i szansą OF. ✓ Tworzenie wspólnych międzygminnych cyklicznych wydarzeń kulturalnych. ✓ Tworzenie miejsc spotkań publicznych. ✓ Budowa wspólnych miejsc rekreacji i wypoczynku jako nowy sposób spędzania wspólnego czasu ✓ Stworzenie wspólnych wydarzeń kulturalnych ✓ Tworzenie nowych form spędzania wolnego czasu dla młodzieży ✓ Ogólna integracja mieszkańców danej gminy każdej grupy wiekowej z mieszkańcami samorządów partnerskich, poprzez wspólne spotkania seniorów, KGW, OSP, grup artystycznych, wspólne turnieje piłkarskie dla dzieci, młodzieży i innych drużyn np. oldbojów.
	2.1. Rozwój infrastruktury	✓ Opracowanie i wykonanie szlaków rowerowych z uwzględnieniem zbiorników wodnych na terenie LOF.

turystyczno-rekreacyjnej	✓ W okresie letnim zorganizowanie dodatkowej oferty kulturalnej dostosowanej do warunków atmosferycznych. ✓ Stworzenie zintegrowanej oferty turystycznej. ✓ Budowa tras rowerowych i ścieżek/szlaków pieszych przez Leżajski Obszar Funkcjonalny. ✓ Rozwój bazy turystycznej w oparciu o własne zasoby naturalne i środowiskowe. ✓ Wykorzystanie terenów zielonych w celach turystycznych i promocji wolnego czasu w sposób aktywny. ✓ Tworzenie i rozwój infrastruktury do spływów kajakowych pontonowych itp. Sanem i Wisłokiem. ✓ Przywrócenie świetności zapomnianym i zaniedbanym obiektom kultury turystyki i rekreacji oraz wspólna promocja takich obiektów ze wszystkich gmin, umożliwiającą kompleksowe odwiedzanie znajdujących się w nich atrakcji. ✓ Pozyskanie inwestora na stworzenie parku rozrywki typu Energylandia, Bałtów itp. ✓ Budowa lub modernizacja istniejących kąpielisk po jednym na terenie współpracujących gmin oraz budowa ścieżek rowerowych łączących je. ✓ Budowa atrakcji jako inwestycji przyciągających turystów. ✓ Aplikacja mobilna w zakresie turystyki - baza noclegowa, atrakcje, ścieżki rowerowe, konkretne propozycje jednodniowych wypadów. ✓ Budowa zbiornika wodnego: na rzece Malinianka we wsi Jelna, na rzece Lubinka we wsi Piskorowice oraz budowa zbiorników wodnych na rzece Błotnia we wsi Giedlarowa. ✓ Wypożyczalnia rowerów lub innych pojazdów napędzanych siłą mięśni na terenie całego LOF co umożliwiłoby zwiedzanie szlaków. ✓ Zagospodarowanie otoczenia zalewu FLORYDA. ✓ Zagospodarowanie przestrzeni brzegów Sanu na potrzeby turystyki. ✓ Budowa wioski tematycznej/skansenu- stworzenie kompleksowej oferty dla turystów. ✓ Stworzenie infrastruktury do turystyki camperowej. ✓ Współpraca z gminami poza terytorium LOF np.: Krzeszów, Biszczka. ✓ Budowa i przebudowa zbiorników retencyjnych na rzece Leszczynka w Wólce Grodziskiej, Grodzisku Górnym i Grodzisku Dolnym.
2.2. Poprawa dostępności komunikacyjnej	✓ Wspólne inwestycje drogowe poprawiające dostępność komunikacyjną. ✓ Transport publiczny w obrębie obszaru - połączenia pomiędzy gminami i do Leżajska.

	✓ Zwiększenie liczby połączeń kolejowych i autobusowych w obrębie Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego. ✓ Budowa ścieżek rowerowych wraz z chodnikami dla pieszych łączących gminy. ✓ Wspólne starania wszystkich organów o połączenie komunikacyjne z przyszłym węzłem dróg S19 i S74 „Zapacz”. ✓ Dążenie do budowy łącznika przyszłej linii kolejowej 58 w Łętownii nie tylko dla kierunku Stalowowolskiego, ale także LOF w celu stworzenia nowej siatki połączeń regionalnych. ✓ Projekt polegający na poprawie infrastruktury drogowej całego LOF poprzez poprawę jakości dróg lokalnych i budowę chodników, szczególnie na obszarach wiejskich. ✓ Zabieganie o przedłużenie drogi ekspresowej S74 do Jarosławia. ✓ Budowa i modernizacja obiektów mostowych. ✓ Budowa, rozbudowa i modernizacja parkingów w tym parkingi typu P+R (park & ride). ✓ Ekologiczna (elektryczna), a jednocześnie rentowna komunikacja. ✓ Stworzenie powiatowego komunikacyjnego węzła postojowo-przesiadkowego. ✓ Budowa i modernizacja dróg na terenach rolniczych (polnych) jako poprawa infrastruktury drogowej i turystycznej. ✓ Rozwój infrastruktury kolejowej: połączenia do Lublina, Rzeszowa, trasa Rozwadów – Przeworsk.
2.3. Ochrona zasobów przyrodniczych	✓ Kampanie na rzecz ochrony środowiska. ✓ Podejmowanie inicjatyw na rzecz poprawy jakości powietrza w miejscowościach, w których działają przedsiębiorstwa przemysłowe oraz zmniejszających niską emisję na terenie LOF. ✓ Rewitalizacja istniejących zbiorników wodnych - wskazanie i eliminacja źródła zanieczyszczenia zbiornika oraz wykorzystanie potencjału turystycznego miejsc. ✓ Budowanie świadomości ekologicznej w celu ograniczenia zanieczyszczenia wód. ✓ Uregulowanie koryt rzek na terenie LOF. ✓ Ochrona różnorodności biologicznej obszarów kluczowych. ✓ Wsparcie obszarów chronionych, parków krajobrazowych itp. ✓ Inwestycje w przyjazne miejsca rekreacji z wykorzystaniem zasobów przyrody. ✓ Inwestycje w zielen miejską i przestrzenie publiczne. ✓ Inwestycje w zielen w zagospodarowanie przestrzeni publicznych. ✓ Wykorzystanie potencjału Zmysłowskiego Obszaru Krajobrazu Chronionego z uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska. ✓ Budowa ścieżek dydaktycznych.

Obszar Strategiczny 3 - Funkcje	2.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	✓ Wsparcie dziedzictwa kulturowego i historycznego regionu. ✓ Rewitalizacja zabytków i wykorzystanie w celach turystycznych. ✓ Remont budynków użyteczności publicznej i udostępnianie ich na różne projekty i spotkania społeczne. ✓ Wsparcie społeczności zamieszkanej na obszarach zdegradowanych. ✓ Rewitalizacja i modernizacja budynków użyteczności publicznej z wykorzystaniem na cele publiczne zdegradowanych obiektów. ✓ Rozwiązanie kwestii związanych ze strukturą agrarną obszaru, przekształcenia i scalenia działek.
	3.1. Budowanie atrakcyjności inwestycyjnej	✓ Aktualizacja Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego i wyznaczenie miejsc dla zabudowy wielomieszkaniowej, jednorodzinnej oraz terenów inwestycyjnych i rekreacyjnych. ✓ Wyznaczenie i uzbrojenie strefy inwestycyjnej wraz z zaproszeniem do współpracy dużych firm produkcyjnych z zachowaniem bezpiecznych odległości od istniejącej zabudowy mieszkalnej oraz przepisów o OŚ. ✓ Promocja regionu i wspólne pozyskiwanie inwestorów dla obszaru. ✓ Promocja i rozszerzenie strefy ekonomicznej. ✓ Wspólny projekt promowania regionu na targach turystycznych i inwestycyjnych. ✓ Wspólne pozyskiwanie sponsorów. ✓ Stworzenie marki wody mineralnej regionu.
	3.2. Budowanie odporności na zmiany klimatu	✓ Wsparcie inwestycji w OZE dla obszarów i budynków użyteczności publicznej, oraz budynków jednorodzinnych. ✓ Wspólna farma fotowoltaiczna. ✓ Farma wiatrowa - wzgórze ciągnące się przy dolinie Sanu od Rzuchowa do Tarnawca. ✓ Budowa wałów przeciwpowodziowych i zbiorników retencyjnych oraz regulacja rzek. ✓ Promocja w zakresie odnawialnych źródeł energii. ✓ Budowa i modernizacja urządzeń melioracyjnych. ✓ Inwestycje w zielono-niebieską infrastrukturę. ✓ Mała retencja i zagospodarowanie wód opadowych. ✓ Wsparcie służb odpowiadających za bezpieczeństwo mieszkańców. ✓ Tworzenie wspólnej marki regionu. ✓ Stacje ładowania pojazdów. ✓ Dopuszczenie jednostek OSP.
	3.3. Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym	✓ Budowa sieci kanalizacyjnej. ✓ Wspólna gospodarka odpadami i budowa/rozbudowa PSZOK. ✓ Współdziałanie na rzecz poprawy zagospodarowania odpadów. ✓ Wspólne budowanie świadomości ekologicznej oraz edukacja w celu zapobiegania wyrzucaniu śmieci do lasów, rowów.

	✓ Edukacja w zakresie skutecznej segregacji odpadów. ✓ Likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci. ✓ Budowa sieci monitoringu miejsc najbardziej zagrożonych zanieczyszczeniem środowiska.
3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	✓ Rozwój budownictwa wielorodzinnego. ✓ Rozwój infrastruktury sportowej. ✓ Rozwój infrastruktury sieci szerokopasmowego Internetu. ✓ Odremontowanie i budowa placów zabaw. ✓ Rozwój sieci wodno-kanalizacyjnej, energetycznej, gazowej. ✓ Budowa lekkoatletyczno-piłkarskiego kompleksu sportowego w Leżajsku. ✓ Przekształcenie terenów rolnych o niskiej jakości na budowlane. ✓ Budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury komunalnej. ✓ Budowa i rozbudowa zintegrowanego systemu monitoringu. ✓ Rozbudowa i modernizacja sieci oświetlenia ulicznego. ✓ Cyfryzacja administracji.

Źródło: Opracowanie własne.

5. Zrównoważona mobilność na terenie Gminy Kuryłówka

Zrównoważona mobilność wpływa na jakość życia mieszkańców całego Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego w tym również Gminy Kuryłówka ze względu na to, że zapewnia możliwość uczestnictwa w ruchu zarówno osobom korzystającym z różnych środków transportu (także na rowerach czy hulajnogach), jak też osobom z ograniczeniami w przemieszczaniu się.

Diagnoza stanu obecnego

Dostępność komunikacyjna i transportowa jest jednym z kluczowych elementów wpływających na rozwój danego obszaru, stanowiącym o jego potencjale ekonomicznym. Podstawowy układ komunikacji LOF tworzą:

- a) droga krajowa nr 77 Lipnik- Przemyśl,
- b) drogi wojewódzkie:
 - 875 Mielec - Kolbuszowa - Sokołów Małopolski – Leżajsk,
 - 877 Naklik - Leżajsk - Łańcut - Dylągówka – Szklary,
 - 835 Lublin–Przeworsk–Grabownica Starzeńska.

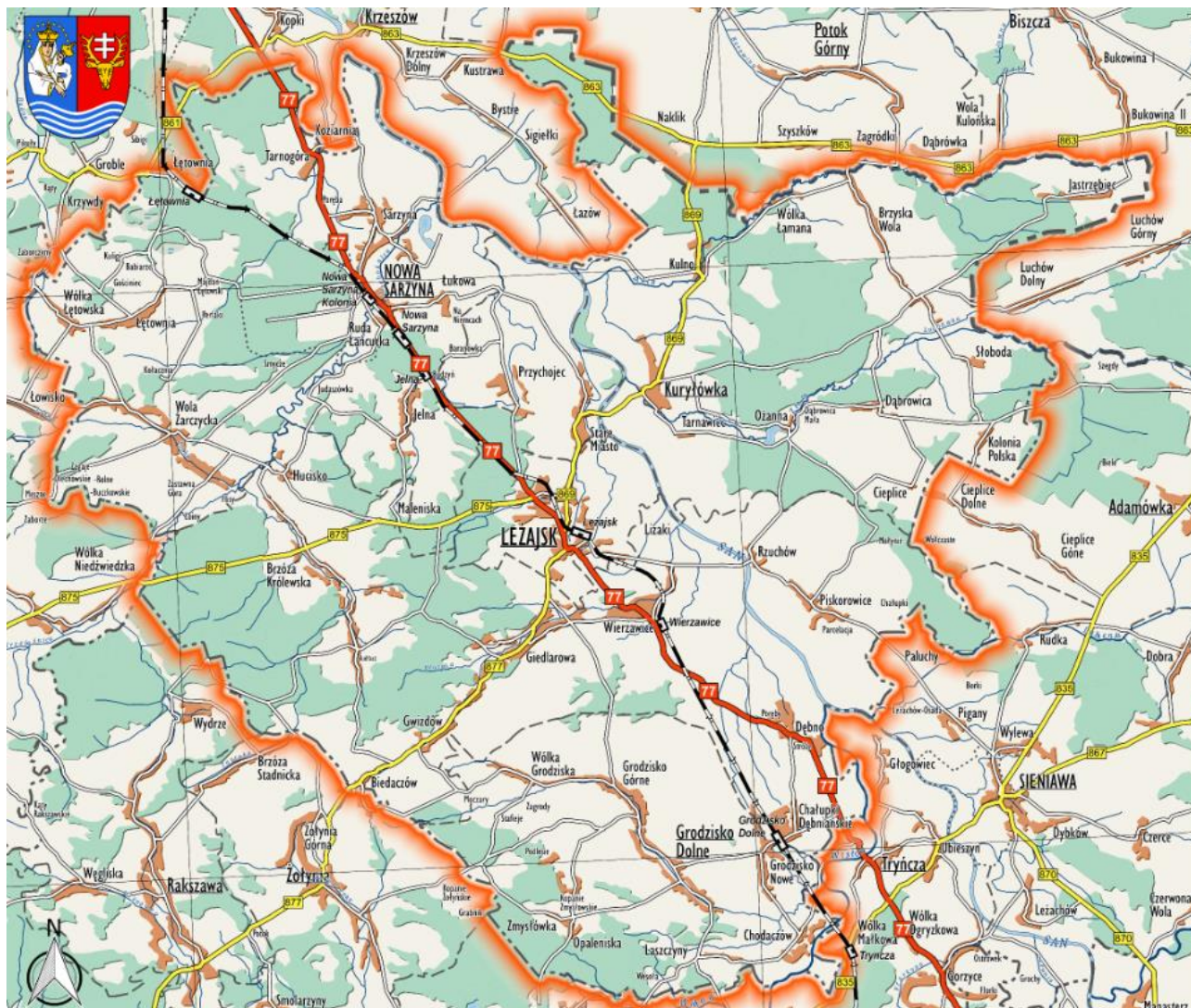
oraz drogi powiatowe i gminne. Istotnym elementem infrastruktury drogowej jest również bliskie połączenie do węzła komunikacyjnego autostrady A4.

Połączenia komunikacyjne pomiędzy poszczególnymi miejscowościami OF oraz miejscowościami powiatu i województwa zapewnia komunikacja prywatnych przewoźników. Zdecydowana większość autobusowych linii komunikacyjnych koncentruje się w mieście

powiatowym – Leżajsku i kierowana jest w kierunku Sokołowa Małopolskiego, Łańcuta, Przeworska, Sieniawy, Tarnobrodu, Lipin oraz Krzeszowa. Najwięcej połączeń uruchamianych jest przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej Leżajsk Sp. z o.o.. Transport autobusowy należy podzielić na 2 segmenty:

- powiatowe przewozy pasażerskie (niewykraczające poza granice powiatu leżajskiego),
- wojewódzkie i międzywojewódzkie przewozy pasażerskie.

Mapa 5 – Mapa Powiatu Leżajskiego z siecią drogową i kolejową

Źródło: Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Powiatu Leżajskiego

W zakresie dostępności komunikacyjnej zdecydowana większość kursów wykonywana jest w dni robocze szkolne, kosztem weekendów i dni świątecznych. Jest to tendencja dość typowa dla prywatnych przedsiębiorstw komunikacyjnych, które w dni wolne, a szczególnie święta i niedziele znacznie ograniczają ofertę przewozową. Dostępność komunikacyjna jest jedną z podstawowych barier przestrzennych osób o specjalnych potrzebach zamieszkujących obszary wiejskie. Głównym węzłem komunikacyjnych OF jest miasto Leżajsk – stanowiące centrum społeczno – gospodarcze i siedzibę powiatu leżajskiego. Drugie miasto - Nowa Sarzyna to kolejne centrum przesiadkowe OF.

W Gminie Kuryłówka od 1 stycznia 2023 r. funkcjonuje komunikacja na liniach organizowanych przez Związek Gmin „PKS”. Na terenie Gminy Kuryłówka realizowane są linie:

Nr 603 relacji: Kuryłówka – Kulno – Brzyska Wola – Dąbrowica – Jastrzębiec – Leżajsk

Nr 605 relacji: Kolonia Polska - Słoboda – Dąbrowica - Ożanna - Kuryłówka – Leżajsk

Nr 606 relacji: Brzyska Wola – Słoboda - Wólka Łamana – Kuryłówka – Leżajsk

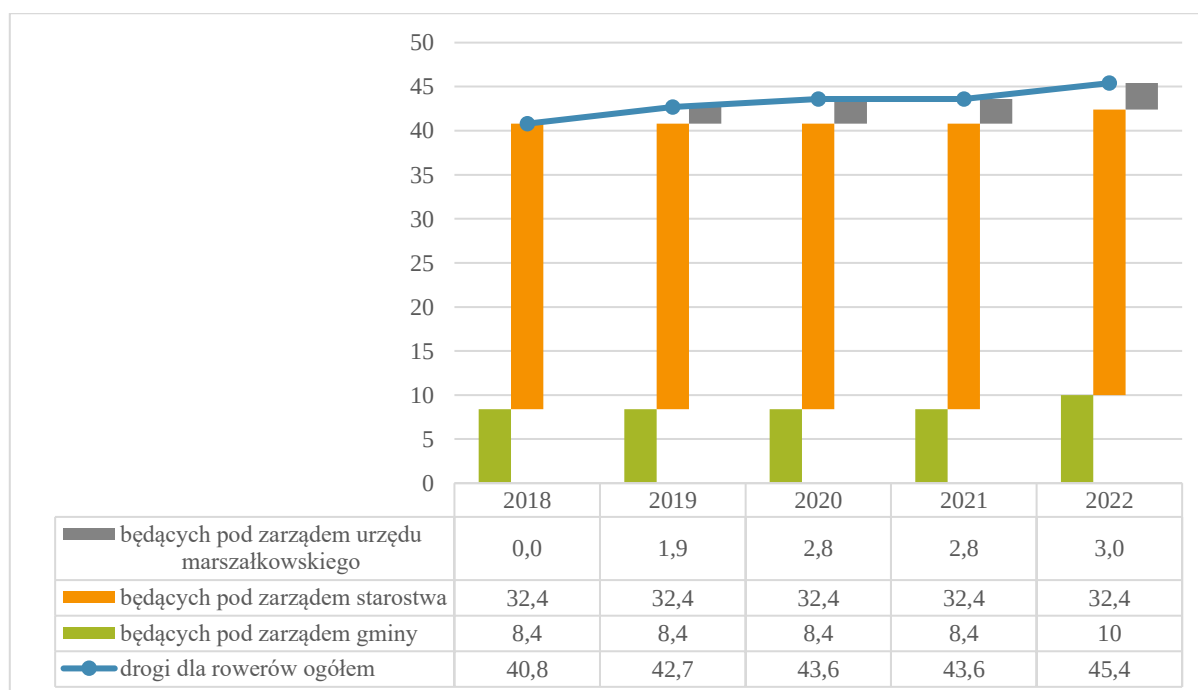
Na przejazdy wprowadzone zostały opłaty za bilety w wysokości: 5 zł - jednorazowy dla relacji pomiędzy wszystkimi przystankami, 186 zł - bilety miesięczne, podstawowa cena biletu pełnopłatnego, 94,86 zł – ulgowe bilety miesięczne.

Infrastruktura w zakresie dostępności komunikacyjnej nie jest rozłożona równomiernie wśród JST tworzących LOF. Natomiast stan istniejącej infrastruktury drogowej wymaga nakładów finansowych. Należy również zaznaczyć, że dostępność komunikacyjna i braki w jej infrastrukturze są jedną z podstawowych barier przestrzennych osób o specjalnych potrzebach zamieszkujących obszary wiejskie.

Przez teren OF przebiega jedna linia normalnotorowa: linia kolejowa nr 68 Lublin –Leżajsk –Przeworsk. Jest to linia znaczenia pierwszorzędowego, częściowo dwutorowa, częściowo zelektryfikowana. Na obszarze powiatu leżajskiego dwutorowa od stacji Grodzisko Dolne w stronę Lublina, całkowicie zelektryfikowana. Na linii 68 prowadzony jest regionalny ruch pasażerski, nie jest prowadzony ruch pociągów pospiesznych. Linie obsługują: 3 stacje kolejowe oraz 3 przystanki kolejowe: Nowa Sarzyna, Leżajsk, Grodzisko Dolne – stacja oraz Nowa Sarzyna Kolonia, Jelna, Wierzawice – przystanek kolejowy.

Jeżeli chodzi o infrastrukturę rowerową, to zgodnie z danymi GUS, na terenie LOF w 2022 r. było ich 45,4 km, z czego najwięcej (32,4 km) znajdowało się pod zarządem starostwa powiatowego. Należy zauważyć, że na przestrzeni lat 2018-2022 rozwój ścieżek rowerowych był systematyczny, jednak dość powolny. W tym czasie powstało tylko 4,6 km dróg dla rowerów. Zadziało się to ze względu na wzrost długości ścieżek znajdujących się pod zarządem gmin i urzędu marszałkowskiego. Należy zatem podjąć działania prowadzące do poprawy sytuacji w niniejszym zakresie.

Rysunek 3 – Długość dróg dla rowerów na terenie Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego

Źródło: BDL-GUS.

Opis głównych problemów i wyzwań

Pierwszym elementem, na podstawie którego możemy określić istotność problematyki zrównoważonej mobilności w niniejszej strategii jest ankieta konsultacyjna skierowana do mieszkańców obszaru. W procesie tym, wszyscy zainteresowani mogli się wypowiedzieć na temat stanu, problemów i kierunków rozwoju obszaru realizacji Strategii Ponadlokalnej, w tym również Gminy Kuryłówka. Wiele poruszonych kwestii dotyczyło również zrównoważonej mobilności. Należy zaznaczyć, że wśród najbardziej oczekiwanych efektów realizacji Strategii Ponadlokalnej wskazywano: poprawę stanu dróg i chodników (40,7% ankietowanych), budowę ścieżek rowerowych (42,4% ankietowanych) oraz poprawę jakości komunikacji (27,7 % ankietowanych).

Ponadto, przeprowadzona na potrzeby opracowania niniejszej strategii analiza SWOT, wśród najważniejszych problemów i wyzwań dla Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego, w tym również Gminy Kuryłówka, wskazała również kwestie związane ze zrównoważoną mobilnością. Zostały one określone jako jedne z elementów silnych i słabych stron obszaru oraz jego szans i zagrożeń. Jedną z takich cech jest określona w ramach słabych stron obszaru: niewystarczająca dostępność komunikacyjna. Chodzi tutaj zarówno o dostępność komunikacyjną o charakterze zewnętrznym (tj. połączenia gmin OF z innymi częściami regionu lub kraju) jak i wewnętrznym (tj. poziom i dostępność połączeń komunikacyjnych pomiędzy gminami LOF). Należy również podkreślić, że rozwój infrastruktury drogowo-komunikacyjnej jest postrzegany jako szansa rozwojowa dla całego obszaru. Jest to element, który ma wpływ również na inne dziedziny życia, niezbędne w procesie rozwoju gmin, jak np. turystyka i gospodarka. Co więcej, analiza SWOT wskazuje, że niszcząca infrastruktura drogowa jest dla gmin LOF, w tym również dla Gminy Kuryłówka zagrożeniem, które może powodować pewne ograniczenia rozwojowe.

Najważniejsze problemy i wyzwania z zakresu zrównoważonej mobilności na terenie województwa podkarpackiego (w tym Gminy Kuryłówka) podkreśla również Program Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2030. Wskazuje on, że „regionami zagrożonymi wykluczeniem z punktu widzenia transportu zbiorowego są w województwie: Bieszczady, zwłaszcza w części na południe od zbiornika solńskiego, obszar pomiędzy Sanokiem i Przemyśłem wzdłuż Sanu po obydwu jego stronach, Beskid Niski, powiat lubaczowski i północna część powiatu jarosławskiego, powiat leżajski oraz pojedyncze gminy w strefach pomiędzy Dębicą, Mielcem i Tarnobrzegiem.”. Dlatego też należy podjąć działania niwelujące zagrożenie wykluczeniem transportowym LOF.

Program zakłada, że niezwykle ważne są inwestycje mające na celu zwiększenie powiązań transportowych w regionie, w tym likwidowanie obszarów wykluczenia transportowego poprzez poprawę powiązań północno – wschodnich obszarów województwa podkarpackiego z obszarami województwa lubelskiego, w tym poprawa dostępności do miasta Leżajsk jako ośrodka, który ma szczególne znaczenie dla mieszkańców powiatu leżajskiego i powiatów ościennych, ale także dla mieszkańców województwa lubelskiego.

Jeżeli chodzi o transport rowerowy, to program również zwraca uwagę na jego szczególną rolę. Najważniejszym szlakiem rowerowym w województwie podkarpackim jest Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo, który jest najdłuższym spójnie oznakowanym szlakiem rowerowym w Polsce o łącznej długości 2 095 km (w tym 459 km w województwie podkarpackim). Jednak trasy i ścieżki rowerowe na terenie województwa podkarpackiego poza Green Velo nie tworzą spójnej sieci i nie są połączone ze sobą, często wykonane są w bardzo różnych technologiach i nie są standaryzowane.

Mapa 6 – Koncepcja sieci korytarzy tras rowerowych na terenie województwa podkarpackiego

Źródło: Regionalna Polityka Rowerowa Województwa Podkarpackiego

Dlatego też, niewystarczające wydają się możliwości związane z mobilnością aktywną regionu. Trasy rowerowe nie tworzą zwartych sieci, a ich układ nie zawsze sprzyja korzystaniu z tej formy transportu w podróżach codziennych, w tym w dojazdach do pracy. Brak jest szlaków prowadzonych konsekwentnie wzdłuż dróg wojewódzkich łączących poszczególne miasta (ścieżki rowerowe do przystanków zbiorczych). Problemy w dostępności ścieżek rowerowych przekładały się dotychczas na bardzo niewielki udział ruchu rowerowego. Jednocześnie rozwija się turystyka rowerowa. Sprzyja temu prowadzona przez samorządy rozbudowa szlaków, będących odcinkami tras dla rowerzystów, spełniającymi odpowiednie kryteria, oznaczonymi specjalnymi znakami, których

przebieg prowadzi m.in. istniejącymi drogami publicznymi. Gmina Kuryłówka zamierza nadal podejmować odpowiednie działania w tym zakresie.

Narzędziem służącym wsparciu działań związanych z budową infrastruktury rowerowej oraz umożliwiającym ich prowadzenie w sposób ciągły i skoordynowany jest również dokument pn. Regionalna Polityka Rowerowa Województwa Podkarpackiego. To kompleksowy dokument pozwalający na systemowe podejście do wspomagania ruchu rowerowego z koordynacyjną funkcją regionu. Polityka to główny dokument Samorządu Województwa Podkarpackiego określający rolę i znaczenie transportu rowerowego w kontekście rozwoju regionu, a także kompleksowo ujmuje kwestie dotyczące ruchu rowerowego (przestrzenne, planistyczne, techniczne, organizacyjne, edukacyjne i promocyjne).

Zwiększenie długości ścieżek rowerowych, to jeden z wyznaczników rozwoju i poprawy stanu infrastruktury transportowej dla turystyki oraz promocji transportu neutralnego dla środowiska. Tutaj również możemy zaobserwować zgodność celów Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego oraz jej dokumentu wykonawczego jakim jest Program Rozwoju Gminy Kuryłówka z celami strategicznymi regionalnej polityki, którymi są: Wzrost ruchu rowerowego w miastach regionu - zwiększanie udziału podróży rowerowych w przemieszczeniach ogółem, Wzrost ruchu rowerowego regionalnego - zwiększanie potencjału turystycznego regionu za pośrednictwem rozwoju turystyki rowerowej oraz Poprawa efektywności i jakości systemu zarządzania rozwojem ruchu rowerowego.

Regionalna Polityka Rowerowa Województwa Podkarpackiego zawiera również bardzo istotne załączniki jakimi są: Koncepcja sieci korytarzy tras rowerowych na terenie województwa podkarpackiego oraz Wytyczne projektowania i wykonania infrastruktury rowerowej województwa podkarpackiego. Bardzo istotnym elementem projektów zaplanowanych do realizacji przez Gminę Kuryłówka będzie również realizacja postanowień wskazanych powyżej dokumentów. Zaplanowane ścieżki rowerowe będą w sposób pośredni lub bezpośredni nawiązywać do niniejszej koncepcji. Co bardzo istotne, będą one zaplanowane również zgodnie z wytycznymi. Takie podejście pozwoli na zachowanie spójności technicznej i koncepcyjnej dla zaplanowanych rozwiązań w zakresie rozwoju infrastruktury rowerowej na terenie Gminy Kuryłówka i całego LOF.

Wskazanie i opis kierunków rozwoju oraz wyznaczonych celów

W ramach Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021–2027 z perspektywą do 2035 roku i Programu Rozwoju Gminy Kuryłówka, w zakresie obszaru strategicznego: „otoczenie”, wyodrębniono cel operacyjny związany ze zrównoważoną mobilnością jakim jest „poprawa dostępności komunikacyjnej”. Zidentyfikowane w niniejszej dziedzinie potrzeby mieszkańców obszaru powinny zostać zabezpieczone poprzez wynikające z tego celu kierunki działań:

- Wspólne inwestycje drogowe poprawiające dostępność komunikacyjną.
- Transport publiczny w obrębie obszaru - połączenia pomiędzy gminami i do Leżajska.
- Zwiększenie liczby połączeń kolejowych i autobusowych w obrębie LOF.
- Budowa ścieżek rowerowych wraz z chodnikami dla pieszych łączących gminy.
- Wspólne starania jst o połączenie komunikacyjne z przyszłym węzłem dróg S19 i S74 „Zapacz”.

- Dążenie do budowy łącznika przyszłej linii kolejowej 58 w Łętownii nie tylko dla kierunku Stalowowolskiego, ale także LOF w celu stworzenia nowej siatki połączeń regionalnych.
- Poprawa infrastruktury drogowej całego LOF poprzez poprawę jakości dróg lokalnych i budowę chodników, szczególnie na obszarach wiejskich.
- Zabieganie o przedłużenie drogi ekspresowej S74 do Jarosławia.
- Budowa i modernizacja obiektów mostowych.
- Budowa, rozbudowa i modernizacja parkingów w tym parkingi typu P+R (park & ride).
- Ekologiczna (elektryczna), a jednocześnie rentowna komunikacja.
- Stworzenie powiatowego komunikacyjnego węzła postojowo-przesiadkowego.
- Budowa i modernizacja dróg na terenach rolniczych (polnych) jako poprawa infrastruktury drogowej i turystycznej.
- Rozwój infrastruktury kolejowej: połączenia do Lublina, Rzeszowa, trasa Rozwadów – Przeworsk.

Realizacja powyższych kierunków działań powinna pozwolić na poprawę sytuacji mieszkańców Nowej Sarzyny w zakresie dostępności transportowej. Źródłem finansowania części kierunków działań w powyższym zakresie może być np. działanie FEPK.04.03 Zrównoważony transport pozamiejski.

Co ważne, wskazane powyżej cele i kierunki działań są również zgodne w postanowienia Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2030 oraz jego celami podstawowymi i horyzontalnymi.

Opis wdrażanych lub planowanych do realizacji działań zmierzających do rozwiązania zdiagnozowanych problemów

W celu realizacji kierunków działań wynikających z celów operacyjnych Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021–2027 z perspektywą do 2035 roku i Programu Rozwoju Gminy Kuryłówka, które jednocześnie są zbieżne z założeniami Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego do roku 2030 i Regionalnej Polityki Rowerowej Województwa Podkarpackiego, na terenie LOF zaplanowano realizację inwestycji z zakresu rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i pieszo-rowerowej oraz zrównoważonej i niskoemisyjnej mobilności. Część z przedstawionych propozycji będzie miała również znaczący wpływ na rozwój turystyki w całym LOF.

Tabela 4 – Projekty Gminy Kuryłówka w zakresie rozwoju zrównoważonej mobilności

Lp	Tytuł i krótki opis projektu	JST realizująca projekt	Cel Strategicznych i Cel Operacyjny SRP LOF	Przewidywana wartość projektu w PLN	Potencjalne źródło finansowania
1.	Organizacja transportu publicznego na terenie gminy Kuryłówka wraz z poprawą infrastruktury przystankowej i postojowej.	Gmina/Gminy Powiatu Leżajskiego /Powiat/PK S Leżajsk	CS 2 CO 2.2	20 000 000 zł	FEP, Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych
2.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1245R Brzyska Wola (przez wieś) w km od km 0,00 do 4+640 wraz z budową chodnika.	Gmina Kuryłówka, Powiat Leżajski	CS 2 CO 2.2	28 000 000	KPO, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

3.	Przebudowa drogi gminnej nr 104601R w Wólce Łamanej w km 0+005 – 0+172 wraz z budową chodnika.	Gmina Kuryłówka	CS 2 CO 2.2	800 000	RFRD
4.	Przebudowa mostu w ciągu drogi gminnej nr 104604R w Ożannie	Gmina Kuryłówka	CS 2 CO 2.2	3 000 000	RFRD, KPO
5.	Przebudowa mostu w ciągu drogi gminnej nr 104602R w Słobodzie	Gmina Kuryłówka	CS 2 CO 2.2	3 000 000	RFRD, KPO
6.	Przebudowa mostu w ciągu drogi gminnej nr 104601R w Wólce Łamanej	Gmina Kuryłówka	CS 2 CO 2.2	3 000 000	RFRD, KPO
7.	Budowa ronda na skrzyżowaniu drogi powiatowej nr 1249R z drogą gminną nr 104610R w Dąbrowicy oraz w Kolonii Polskiej skrzyżowanie dróg powiatowych 1250R/1251R.	Gmina Kuryłówka, Powiat Leżajski	CS 2 CO 2.2	500 000	KPO, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
8.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1249R wraz z budową chodnika w Jastrzębcu.	P. Leżajski, Gmina Kuryłówka	CS 2 CO 2.2	18 000 000	KPO, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
9.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1247R Brzyska Wola - Kolonia Polska wraz z budową chodnika w Brzyskiej Woli i Słobodzie.	Powiat Leżajski, Gmina Kuryłówka	CS 2 CO 2.2	15 000 000	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, KPO,
10.	Modernizacja istniejących szlaków pieszo-rowerowych oraz budowa nowych wraz z niezbędną infrastrukturą (oświetlenie, altanki, ławki, itp.) na terenie gminy Kuryłówka.	Gmina Kuryłówka	CS 2 CO 2.1	3 000 000	KPO, PROW, MSiT
11.	Budowa ścieżek rowerowo-piesznych, konnych na terenie gminy Kuryłówka łączące gminę Kuryłówka z Gminami Leżajsk, Krzeszów, Potok Górny, Tarnogród, Adamówka.	Gmina Kuryłówka, Gmina Leżajsk, P. Leżajski	CS 2 CO 2.1	10 000 000	FEP, KPO
12.	Budowa i modernizacja dróg na terenach rolniczych (polnych) jako poprawa infrastruktury drogowej i turystycznej na terenie Gminy Kuryłówka.	Gmina Kuryłówka	CS 2 CO 2.1, 2.2	10 000 000	FEPW, FEP, KPO

Źródło: opracowanie własne.

6. Przedsięwzięcia indywidualne Gminy Kuryłówka

Wyznaczenie dwóch poziomów wdrażania miało z jednej strony zapewnić odpowiednią współpracę JST tworzących LOF, natomiast z drugiej strony miało również zapewnić decyzyjność w zakresie indywidualnych projektów i przedsięwzięć poszczególnych samorządów. Pozwoli to na większą elastyczność w procesie planowania strategicznego, a jednocześnie zapewni odpowiednią jakość i komplementarność planowanych inwestycji

Indywidualne projekty Gminy Kuryłówka znajdujące się w Programie Rozwoju – będącym dokumentem o charakterze wykonawczym dla Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego będą realizowane w ramach obszarów strategicznych i celów rozwojowych wskazanych na poziomie ponadlokalnym.

Tabela 5 – Propozycje kluczowych projektów indywidualnych Gminy Kuryłówka realizujących cele strategii

Lp.	Tytuł i krótki opis projektu	JST realizująca projekt	Cel Strategicznych i Cel Operacyjny SRP LOF	Przewidywana wartość projektu w PLN	Potencjalne źródło finansowania
1.	Utworzenie Centrum Opiekuńczo Mieszkalnego w Kulnie dla osób dorosłych m.in. z niepełnosprawnością.	Gmina Kuryłówka	1.2. Wsparcie opieki zdrowotnej i senioralnej	4 000 000	FEP, Fundusz Solidarnościowy w ramach Programu Ministra RP i PS "Centra opiekuńczo-mieszkalne",
2.	Zorganizowanie systemu kompleksowych, zindywidualizowanych usług dla mieszkańców potrzebujących pomocy w ich dotychczasowym miejscu zamieszkania.	Gmina/GOPS / podmioty ekonomii społecznej	1.2. Wsparcie opieki zdrowotnej i senioralnej	3 000 000 zł	FEP, środki własne, MRPiPS
3.	Rozbudowa Klubu Seniora w Ożannie wraz z zagospodarowaniem terenu.	Gmina Kuryłówka	1.2. Wsparcie opieki zdrowotnej i senioralnej	2 000 000	FEP, środki własne, MRPiPS
4.	Stworzenie gminnej sieci Świetlic Senioralnych - zajęcia dla seniorów w ramach polityki senioralnej dostosowanej do ich potrzeb w sołectwach gdzie istnieją budynki publiczne.	Gmina Kuryłówka	1.2. Wsparcie opieki zdrowotnej i senioralnej	4 000 000	FEP, środki własne, MRPiPS
5.	Wprowadzenie kompleksowego systemu wsparcia dla rodzin w zakresie opieki nad dziećmi m.in.: - organizacji zajęć dla dzieci i młodzieży w placówkach wsparcia dziennego (zajęcia popołudniowe), - zapewnienia wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, pedagogicznego w placówkach wsparcia dziennego dzieciom i ich rodzinom doświadczającym problemów rodzinnych, - organizacji półkolonii dla dzieci w okresie wakacyjnym z wyżywieniem (wsparcie kierowane szczególnie dla dzieci rodziców pracujących, doświadczających problemów w zapewnieniu opieki dzieciom).	Gmina/GOPS /GOK i Biblioteka/podmioty ekonomii społecznej	1.3. Wsparcie systemu edukacji i opieki nad dziećmi	1 200 000 zł	FEP, środki własne, MEN, MRPiPS
6.	Wprowadzenie dodatkowych zajęć pozalekcyjnych w szkołach na terenie gminy jako wzmocnienie psychofizycznego rozwoju dzieci i młodzieży.	Gmina Kuryłówka	1.3. Wsparcie systemu edukacji i opieki nad dziećmi	2 000 000	FEP, MEN

7.	Termomodernizacja wraz z przebudową i rozbudowa Szkoły Podstawowej w Brzyskiej Woli oraz zagospodarowaniem terenu wokół szkoły.	Gmina Kuryłówka	1.3. Wsparcie systemu edukacji i opieki nad dziećmi oraz 3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	8 000 000	KPO
8.	Termomodernizacja budynku WDK w Słobodzie wraz z przebudową i montażem instalacji OZE oraz zagospodarowaniem terenu wokół budynku.	Gmina Kuryłówka	3.4 Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	2 000 000	KPO, FEP, MRPiPS
9.	Wsparcie i rozwój świetlic środowiskowych na terenie całej gminy Kuryłówka.	Gmina Kuryłówka	1.3. Wsparcie systemu edukacji i opieki nad dziećmi	200 000	FEP, MRPiPS
10.	Upamiętnienie wszystkich miejsc pamięci historycznych oraz edukacji ekologicznej poprzez wybudowanie tablic edukacyjno-informujących na terenie całej gminy Kuryłówka.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.	200 000	FEP, MRPiPS
11.	Rozwój Orkiestry Dętej w Kuryłowce poprzez zakup nowych instrumentów wraz z dodatkowymi lekcjami dla jej uczestników.	Gmina Kuryłówka	1.4. Rozwój aktywności społecznej	600 000	PROW, MKiDN
12.	Organizacja wydarzeń kultywujących tradycje regionalne i historyczne na terenie gminy Kuryłówka.	Gmina Kuryłówka	1.4 Rozwój aktywności społecznej	400 000	MKiDN, Urząd Marszałkowski
13.	Budowa strefy rekreacji i sportu na terenie miejscowości Brzyska Wola.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	1 200 000	KPO, MSiT, PROW, FEP
14.	Rozbudowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej wokół zalewu w Ożannie.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	8 000 000	KPO, PROW, MSiT
15.	Budowa stacjonarnej sceny plenerowej/amfiteatru nad zalewem w Ożannie.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	3 000 000	FEP, KPO, PROW
16.	Budowa miejsc postojowych dla kamperów wraz z zapleczem na terenie miejscowości Ożanna.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej lub 3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	1 000 000	FEP, KPO, PROW
17.	Budowa miejsc postojowych dla rowerów wraz z budowa sanitariatów przy zalewie w Ożannie.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej lub 3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	500 000	FEP, KPO, PROW
18.	Modernizacja istniejących szlaków pieszo-rowerowych oraz budowa nowych wraz z niezbędną infrastrukturą (oświetlenie, altanki, ławki, itp.) na terenie gminy Kuryłówka.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	3 000 000	KPO, PROW, MSiT
19.	Modernizacja szkoły w Jastrzębcu i dostosowanie do osób niepełnosprawnych wraz z zagospodarowaniem terenu wokół.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	1 000 000	KPO, PROW, MSiT

20.	Zagospodarowanie terenów zielonych na tereny rekreacji i sportu w Kulnie i Jastrzębcu.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	4 000 000	FEP, KPO, PROW
21.	Budowa grzybka/wiaty przy Domu Kultury w Brzyskiej Woli	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	200 000	FEP, KPO, PROW
22.	Rozbudowa i przebudowa placu zabaw dla dzieci przy Szkole Podstawowej w Brzyskiej Woli.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	200 000	FENG, FERS, FEPW, FEP, KPO, KE I sieciowe
23.	Rozbudowa Otwartej Strefy Aktywności w Brzyskiej Woli.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	150 000	KPO, PROW, FEP
24.	Budowa placu zabaw przy zalewie w Ożannie uwzględniająca osoby niepełnosprawne.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	500 000	KPO, PROW, PFRON
25.	Rozbudowa i przebudowa placu zabaw w Dąbrowicy.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	200 000	KPO, PROW
26.	Rozbudowa i przebudowa placu zabaw w Kulnie.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	200 000	KPO, PROW
27.	Budowa parku linowego w Ożannie.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	1 000 000	FEP, KPO,
28.	Budowa ścieżek rowerowo-piesznych, konnych na terenie gminy Kuryłówka łączące gminę Kuryłówka z Gminami Leżajsk, Krzeszów, Potok Górny, Tarnogród, Adamówka.	Gmina Kuryłówka, Gmina Leżajsk, Powiat Leżański	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	10 000 000	FEP, KPO
29.	Budowa i modernizacja dróg na terenach rolniczych (polnych) jako poprawa infrastruktury drogowej i turystycznej na terenie Gminy Kuryłówka.	Gmina Kuryłówka	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej lub 2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	10 000 000	FEPW, FEP, KPO
30.	Budowa lodowiska z funkcją kortu tenisowego w Kuryłowce.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	5 000 000	KPO, programy Ministerstwa Sportu
31.	Budowa ścieżki rekreacyjno-edukacyjnej, ekologicznej wzdłuż rzeki Złota.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	3 000 000	KPO, PROW

32.	Zagospodarowanie rzeki Złota pod kątem organizacji spływów kajakowych.	Gmina Kuryłówka	2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	20 000 000	FEP, KPO,
33.	Organizacja transportu publicznego na terenie gminy Kuryłówka wraz z poprawą infrastruktury przystankowej i postojowej.	Gmina/Gminy Powiatu Leżajskiego/ Powiat/PKS Leżajsk	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	20 000 000 zł	FEP, Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych
34.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1245R Brzyska Wola (przez wieś) w km od km 0,00 do 4+640 wraz z budową chodnika.	Gmina Kuryłówka, Powiat Leżajski	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	28 000 000	KPO, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
35.	Przebudowa drogi gminnej nr 104601R w Wólce Łamanej w km 0+005 – 0+172 wraz z budową chodnika.	Gmina Kuryłówka	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	800 000	RFRD
36.	Przebudowa mostu w ciągu drogi gminnej nr 104604R w Ożannie	Gmina Kuryłówka	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	3 000 000	RFRD, KPO
37.	Przebudowa mostu w ciągu drogi gminnej nr 104602R w Słobodzie	Gmina Kuryłówka	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	3 000 000	RFRD, KPO
38.	Przebudowa mostu w ciągu drogi gminnej nr 104601R w Wólce Łamanej	Gmina Kuryłówka	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	3 000 000	RFRD, KPO
39.	Budowa ronda na skrzyżowaniu drogi powiatowej nr 1249R z drogą gminną nr 104610R w Dąbrowicy oraz w Kolonii Polskiej skrzyżowanie dróg powiatowych 1250R/1251R.	Gmina Kuryłówka, Powiat Leżajski	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	500 000	KPO, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
40.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1249R wraz z budową chodnika w Jastrzębcu.	Powiat Leżajski, Gmina Kuryłówka	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	18 000 000	KPO, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
41.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1247R Brzyska Wola - Kolonia Polska wraz z budową chodnika w Brzyskiej Woli i Słobodzie.	Powiat Leżajski, Gmina Kuryłówka	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	15 000 000	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, KPO,
42.	Budowa ścieżek edukacyjno-ekologicznych na terenie miejscowości Kuryłówka.	Gmina Kuryłówka	2.3 Ochrona zasobów przyrodniczych	200 000	KPO, NFOŚ, WFOŚ
43.	Budowa ścieżek edukacyjno-ekologicznych na terenie miejscowości Ożanna wraz z wykonaniem parku ekologiczno-przyrodniczego.	Gmina Kuryłówka	2.3 Ochrona zasobów przyrodniczych	200 000	KPO, NFOŚ, WFOŚ

44.	Budowa ścieżek edukacyjno-ekologicznych na terenie miejscowości Dąbrowica.	Gmina Kuryłówka	2.3 Ochrona zasobów przyrodniczych	200 000	KPO, NFOŚ, WFOŚ
45.	Budowa ścieżek edukacyjno-ekologicznych na terenie miejscowości Brzyska Wola.	Gmina Kuryłówka	2.3 Ochrona zasobów przyrodniczych	200 000	KPO, NFOŚ, WFOŚ
46.	Modernizacja i zagospodarowanie stawu w Brzyskiej Woli.	Gmina Kuryłówka	2.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych lub 3.2. Budowanie odporności na zmiany klimat	2 000 000	FEP, KPO, PROW, NFOŚ
47.	Zakup i odrestaurowanie dworku w Dąbrowicy wraz z zagospodarowaniem terenu.	Gmina Kuryłówka	2.4 Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	30 000 000	MKiDN, WKZ, FEP, KPO
48.	Uzbrojenie gminnych działek pod kątem utworzenia terenów inwestycyjnych.	Gmina Kuryłówka	3.1. Budowanie atrakcyjności inwestycyjnej	10 000 000	FEP, KPO
49.	Budowa nowych i modernizacja istniejących urządzeń melioracyjnych na terenie gminy Kuryłówka wraz z przebudową istniejących rowów.	Gmina Kuryłówka, PGWWP	3.2. Budowanie odporności na zmiany klimatu	3 000 000	KPO, NFOŚIGW
50.	Doposażenie dla jednostek OSP z terenu Gminy Kuryłówka w zakresie sprzętu ratowniczego wraz z termomodernizacją budynków jednostek Brzyska Wola, Jastrzębiec.	Gmina Kuryłówka	3.2. Budowanie odporności na zmiany klimatu	4 000 000	KPO, NFOŚIGW, WFOŚIGW
51.	Montaż instalacji OZE na budynkach jednorodzinnych na terenie gminy Kuryłówka.	Gmina Kuryłówka	3.2. Budowanie odporności na zmiany klimatu	15 000 000	KPO, FEP
52.	Montaż instalacji OZE na obiektach użyteczności publicznej na terenie gminy Kuryłówka	Gmina Kuryłówka	3.2. Budowanie odporności na zmiany klimatu	4 000 000	KPO, FEP, NFOŚIGW
53.	Oczyszczenie stopnia wodnego rzeki Złota I oraz jej regulacja	Państwowe Gospodarstw o Wody Polskie, Gmina Kuryłówka	3.2 Budowanie odporności na zmiany klimatu	30 000 000	FEP, KPO
54.	Uregulowanie koryta rzeki Złota II wraz z budowa ścieżek ekologicznych.	Gmina Kuryłówka, PGWWP	2.3 Ochrona zasobów przyrodniczych	5 000 000	KPO, NFOŚIGW
55.	Budowa mini elektrowni wodnej zaporze w Ożannie.	Gmina Kuryłówka	3.2. Budowanie odporności na zmiany klimatu	10 000 000	FEP, FEnKS, KPO, NFOŚ
56.	Rozbudowa PSZOK w Kuryłowce.	Gmina Kuryłówka	3.3. Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym	2 000 000	KPO, FEP, NFOŚIGW

57.	Budowa spalarni odpadów komunalnych na terenie Gminy Kuryłówka.	Gmina Kuryłówka	3.3. Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym	30 000 000	FEP, FEnIKS, KPO
58.	Budowa wielofunkcyjnego budynku remizy OSP wraz z zagospodarowaniem terenu w Dąbrowicy.	Gmina Kuryłówka	3.4 Rozbudowa infrastruktury społecznej i kulturalnej	8 000 000	KPO
59.	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Kuryłówce wraz z zagospodarowaniem terenu placu szkolnego.	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	2 100 000	KPO, FEP
60.	Termomodernizacja budynku Klubu Seniora w Ożannie.	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	2 000 000	KPO
61.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągowej na terenie gminy Kuryłówka.	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	3 000 000	KPO, FEP
62.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w Kuryłówce i Ożannie.	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	7 000 000	KPO, FEP, NFOŚiGW
63.	Budowa systemu monitoringu wizyjnego na terenie gminy Kuryłówka	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	1 000 000	KPO, FEP
64.	Rozbudowa i modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie gminy Kuryłówka.	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	1 000 000	KPO, FEP
65.	Modernizacja infrastruktury cyfrowej jednostek samorządowych na terenie gminy Kuryłówka.	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	3 000 000	Cyfrowa Polska
66.	Budowa Gminnego Centrum Kultury i Edukacji w Kuryłówce.	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	20 000 000	KPO
67.	Budowa Centrum Usług Społecznych w Kuryłówce.	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	6 000 000	KPO
68.	Przebudowa i modernizacja budynku Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Kultury w Kuryłówce	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	6 000 000	KPO
69.	Kompleksowa modernizacja Domu Kultury w Brzyskiej Woli wraz z dobudową wiaty oraz zagospodarowaniem terenu wokół budynku.	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	3 000 000	FEP, KPO,
70.	Budowa wielofunkcyjnej altany wraz z zapleczem w Ożannie oraz zagospodarowaniem terenu wokół.	Gmina Kuryłówka	3.4 Rozbudowa infrastruktury społecznej i kulturalnej oraz 2.1 Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej	2 000 000	KPO, PROW, FEP
71.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków w Jastrzębcu.	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	10 000 000	KPO, NFOiGW
72.	Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 1250R Kuryłówka – Kolonia Polska – Cieplice (gr. pow.) w km 5+409 – 11+127”	Powiat Leżajsk,	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	16 000 000	RFRD

	W trakcie realizacji, zakończenie IV kwartał 2024	Gmina Kuryłówka			
73.	Przebudowa odcinka drogi powiatowej Nr 1246R Kuryłówka - Tarnogród (gr. Pow.) w km 0+009,84 - 8+870 W trakcie realizacji, zakończenie IV kwartał 2025	Powiat Leżajsk, Gmina Kuryłówka	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	21 000 000	RFRD
74.	Rozbudowa drogi gminnej nr 104608R w Kuryłówce km 0+008-1+770” W trakcie realizacji, zakończenie IV kwartał 2024	Gmina Kuryłówka	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	2 430 000	PROW
75.	Przebudowa drogi gminnej nr 104604R w Ożannie w km 2+893,00 – 5+342,00 W trakcie realizacji, zakończenie IV kwartał 2024	Gmina Kuryłówka	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	5 030 000	RFRD
76.	Przebudowa drogi gminnej nr 104605R w Kuryłówce w km 0+008,00 – 1+138,00 W trakcie realizacji, zakończenie IV kwartał 2024	Gmina Kuryłówka	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	1 775 000	RFRD
77.	Modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Gminy Kuryłówka- Etap II W trakcie realizacji, zakończenie II kwartał 2025	Gmina Kuryłówka	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	1 400 000	Polski Ład
78.	Przebudowa drogi powiatowej nr 1074R relacji Krzeszów - Łazów - Kulno wraz z budową chodnika w miejscowości Kulno Wyloniony wykonawca, zakończenie III kwartał 2026	Powiat Leżajsk, Gmina Kuryłówka	2.2 Poprawa dostępności komunikacyjnej	4 700 000	Polski Ład
79.	Rozbudowa i przebudowa infrastruktury sportowej na terenie Gminy Kuryłówka Wyloniony wykonawca, zakończenie IVkwartał 2027	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	7 662 900	Polski Ład
80.	Przebudowa WDK w Kolonii Polskiej wraz z montażem instalacji fotowoltaicznych na potrzeby obiektów użyteczności publicznej na terenie Gminy Kuryłówka Wyloniony wykonawca, zakończenie IVkwartał 2026	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	2 100 209	Polski Ład
81.	Modernizacja infrastruktury oświetleniowej na terenie Gminy Kuryłówka Pozyskane dofinansowanie, zakończenie rok 2025	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	663 100	Polski Ład
82.	Modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę na terenie Gminy Kuryłówka Pozyskane dofinansowanie, zakończenie IV kwartał 2025	Gmina Kuryłówka	3.4. Rozbudowa infrastruktury społecznej i komunalnej	10 001 000	FEP

Źródło: Opracowanie własne.

Program Rozwoju Gminy Kuryłówka koncentruje się na wyzwaniach stojących przed gminą, uwzględniając jednocześnie Cele Strategiczne poziomu ponadlokalnego, które odnoszą się do trzech najważniejszych obszarów problemowych. Oczekiwane rezultaty pozwolą na osiągnięcie efektów zakładanych dla planowanych działań. Należy wśród nich wskazać zmiany o charakterze organizacyjnym (zmiany instytucjonalne, zmiany sposobu i zakresu funkcjonowania), zmiany o charakterze regulacyjnym (określenie norm, procedur, zasad itp.), zmiany w zakresie zasobów materialnych i niematerialnych (infrastruktura, kadry, umiejętności itp.). Dlatego też, przedsięwzięcia poszczególnych JST realizowane w ramach Programów Rozwoju będą realizowały wskaźniki monitoringowe określone na poziomie ponadlokalnym. Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Ponadlokalnego: wszystkie jednostki samorządu terytorialnego mają obowiązek gromadzić dane związane ze wskaźnikami monitoringu.

7. Spójność z celami polityki europejskiej, krajowej i regionalnej

Poza najistotniejszą spójnością występującą pomiędzy Strategią Rozwoju Ponadlokalnego LOF a Programem Rozwoju Gminy Kuryłówka należy zaznaczyć, że niniejszy dokument wykazuje pełną zgodność z celami polityki europejskiej, krajowej i regionalnej.

Rysunek 4 – Zgodność Programu Rozwoju Gminy Kuryłówka z dokumentami nadrzędnymi

Źródło: opracowanie własne.

Działania określone w Programie Rozwoju odpowiadają równocześnie na wyzwania europejskie i krajowe zidentyfikowane w obszarach wsparcia współfinansowanych z Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych. Mając na uwadze rozpoczynającą się nową perspektywę finansową UE na lata 2021 – 2027 dołożono wszelkich starań, aby strategia ponadlokalna spełniała wszystkie wymagania stawiane przez akty prawne wyższego szczebla. Dlatego też Program Rozwoju Gminy Kuryłówka jako dokument o charakterze wdrożeniowym, również zachowuje pełną zgodność z: Rozporządzeniami Parlamentu Europejskiego i Rady, Strategią na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz Strategią Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2030.

8. Ramy finansowe i źródła finansowania

Działania określone w Programie Rozwoju Gminy Kuryłówka są poparte możliwościami i chęcią ich realizacji przez poszczególne JST również w kontekście zapewnienia ich finansowania. Szczególnie istotna jest różnorodność potencjalnych źródeł finansowania. Do realizacji zaplanowanych działań zostaną wykorzystane środki własne JST, środki krajowe w formie dedykowanych funduszy i programów, fundusze unijne i inne zagraniczne oraz środki prywatne, kredyty bankowe i pożyczki. Wyznaczenie ram finansowych jest niezbędne do oceny możliwości realizacji strategii. Należy również zaznaczyć, iż realizacja przedsięwzięć strategicznych może mieć także różnorodne formy finansowania przedsięwzięć. Perspektywa finansowa UE 2021-2027 daje możliwość wykorzystania zarówno instrumentów finansowych jak i dotacji oraz subwencji bezzwrotnych. Istnieje również możliwość wykorzystania finansowania w formie partnerstwa publiczno-prywatnego.

W chwili obecnej, na poziomie krajowym trwają prace nad układem programów polityki spójności. Prezentowany powyżej wykaz stanowi potencjalne źródła finansowania części przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji w ramach niniejszej strategii. Szczególnie istotne dla Gminy Kuryłówka mogą być następujące programy:

Rysunek 5 – Układ Programów poziomu krajowego

Źródło: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl>, Ministerstwo Funduszy i Polityki Rozwoju.

Nie należy zapominać również o innych zewnętrznych źródłach finansowania, w tym również ze środków krajowych (Polski Ład). Dodatkowo na podstawie ogłoszonego w maju 2020 r. Europejskiego Planu Odbudowy i jego filaru pn. Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności w Polsce, został przygotowany Krajowy Plan Odbudowy (KPO), który będzie uzupełniał interwencje polityki spójności w okresie 2021-2027. Celem interwencji w ramach KPO będzie przede wszystkim odbudowa potencjału rozwojowego gospodarki utraconego w wyniku pandemii COVID-19. Przewiduje się, że w ramach KPO będą m.in. inwestycje związane z zieloną gospodarką, cyfryzacją, innowacyjnością gospodarki, zatrudnieniem, działalnością badawczo-rozwojową, sektorem ochrony zdrowia oraz projekty w obszarze transportu i energetyki. Ważnym źródłem

finansowania dla projektów Gminy Kuryłówka mogą być również inne programy bezpośrednio zarządzane przez Komisję Europejską np. LIFE, Horyzont oraz międzynarodowe programy sieciowe (np. Interreg), Programy Współpracy Transgranicznej, Mechanizm Finansowy EOG i Norweski Mechanizm Finansowy.

9. Partycypacja społeczna w Programie Rozwoju

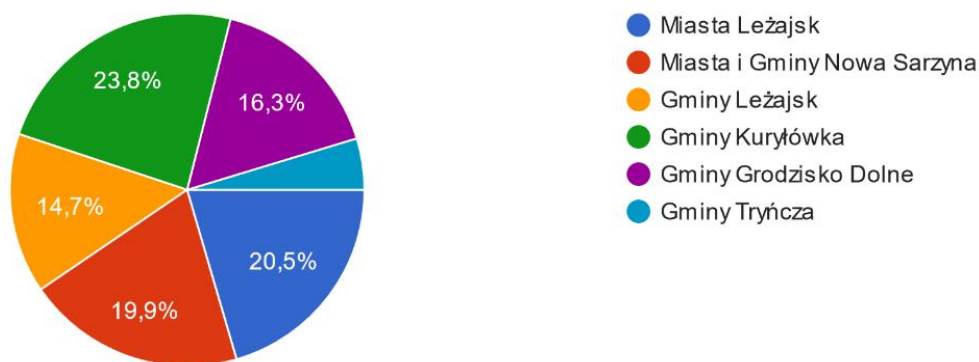
Pierwszym etapem prac nad Strategią Rozwoju Ponadlokalnego LOF były prekonsultacje społeczne przeprowadzone w formie ankiety wśród mieszkańców JST zaangażowanych w proces opracowania Strategii Ponadlokalnej.

W procesie tym, wszyscy zainteresowani mogli się wypowiedzieć na temat stanu, problemów i kierunków rozwoju obszaru realizacji Strategii Ponadlokalnej. Wskazując silne i słabe strony obszaru oraz szanse i zagrożenia rozwojowe w realny sposób przedstawili swoje opinie, które na kolejnym etapie prac zostały wykorzystane w procesie przygotowania analizy SWOT. W ramach niniejszej ankiety, mieszkańcy mieli również możliwość wskazywania potrzeb i oczekiwań w zakresie kierunków rozwoju obszaru i realizacji projektów ponadlokalnych i komplementarnych. Prekonsultacje odbyły się w lipcu 2021 r. i realizowane były w formie przyjmowania opinii w formie ankiety on-line i na piśmie.

Rysunek 6 – Zestawienie uczestników ankiety wg grup interesariuszy

1. Mieszkam na terenie:

361 odpowiedzi

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem narzędzia Formularze Google.

Informacja o prekonsultacjach i formularz on-line ankiety zostały rozpowszechnione przez poszczególne JST między innymi poprzez umieszczenie na stronach internetowych i profilach Facebook poszczególnych JST.

Z uwagi na zindywidualizowany charakter ankiet, możliwe było wskazanie odpowiedzi udzielonych przez mieszkańców Gminy Kuryłówka. Ich analiza pozwoliła również na stworzenie podstaw do założeń Programu Rozwoju i określenie najważniejszych potrzeb i problemów mieszkańców Gminy Kuryłówka, którzy byli najaktywniejsi spośród wszystkich interesariuszy procesu (23,8 % ankiet).

Zaangażowanie lokalnych interesariuszy w proces opracowania Programów Rozwoju było realizowane poprzez ich zaangażowanie w przygotowanie Strategii Ponadlokalnej LOF. Z uwagi na fakt, iż wskazane dokumenty wzajemnie się przenikają i uzupełniają, to głos mieszkańców z procesu opracowywania SRP został uwzględniony również w ramach PR Gminy Kuryłówka.

Należy również zaznaczyć, że procedura dotycząca przyjmowania Programów Rozwoju nie została określona ustawowo. Do indywidualnej decyzji władarzy poszczególnych JST pozostawia się kwestie przeprowadzenia konsultacji społecznych Programu Rozwoju, czy też jego przyjęcie przez Radę Gminy lub Powiatu. Warto jednak zwrócić uwagę, iż możliwie szeroka partycypacja lokalnych interesariuszy pozwoli na wyższą jakość opracowywanych dokumentów oraz identyfikację jak największej liczby oczekiwanych przedsięwzięć.

Aktualizacja Strategii Rozwoju Ponadlokalnego Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021–2027 z perspektywą do 2035 roku została wszczęta w lipcu 2024 r. Samorządy wchodzące w skład LOF przyjęły uchwały w sprawie przystąpienia do aktualizacji dokumentu określające szczegółowy tryb i harmonogram procesu. Podjęcie Uchwał oraz wszczęcie aktualizacji było niezbędne ze względu na konieczność dokonania aktualizacji dokumentu celem dostosowania do wymogów programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027 i wskazania konkretnych projektów planowanych do realizacji w ramach perspektywy finansowej UE 2021-2027, także dostosowanie do obowiązującego harmonogramu naborów wniosków o dofinansowanie.

Z uwagi na powyższe, wraz z aktualizacją SRP LOF podjęto również prace dotyczące aktualizacji Programu Rozwoju Gminy Kuryłówka na lata 2021-2027.

Spis rysunków

Rysunek 1 – Schemat wdrażania strategii ponadlokalnej	10
Rysunek 2 – Układ obszarów strategicznych i celów operacyjnych	14
Rysunek 3 – Długość dróg dla rowerów na terenie Leżajskiego Obszaru Funkcjonalnego	22
Rysunek 4 – Zgodność Programu Rozwoju Gminy Kuryłówka z dokumentami nadrzędnymi	35
Rysunek 5 – Układ Programów poziomu krajowego	36
Rysunek 6 – Zestawienie uczestników ankiety wg grup interesariuszy	37

Spis map

Mapa 1 – Mapa Gminy Kuryłówka	4
Mapa 2 – OSI wyznaczone na poziomie krajowym zidentyfikowane na terenie województwa podkarpackiego	6
Mapa 3 – Obszary zagrożone trwałą marginalizacją w województwie podkarpackim	8
Mapa 4 – Gminy „Błękitnego Sanu”	9
Mapa 5 – Mapa Powiatu Leżajskiego z siecią drogową i kolejową	21
Mapa 6 – Koncepcja sieci korytarzy tras rowerowych na terenie województwa podkarpackiego	24

Spis tabel

Tabela 1 – Ludność Gminy Kuryłówka na tle powiatu leżajskiego i LOF	5
Tabela 2 – Analiza SWOT	12
Tabela 3 – Układ Celów Operacyjnych i Kierunków działań	15
Tabela 4 – Projekty Gminy Kuryłówka w zakresie rozwoju zrównoważonej mobilności	26
Tabela 5 – Propozycje kluczowych projektów indywidualnych Gminy Kuryłówka realizujących cele strategii	28